Cyan Magenta Yellow Black

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Голос України

№ 17 (3017)

СЕРЕДА 29 січня 2003 року

Сьогодні — День працівників пожежної охорони України

Справа для справжніх чоловіків

Черкаський інститут пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля — молодий, але має четвертий рівень акредитації, підготував понад сім тисяч фахівців. Останні шість років його очолює Микола Григорович Шкарабура. Жорсткий керівник, неординарна вольова особистість, генерал-майор внутрішньої служби, Шкарабура вивів інститут у число найпрестижніших профільних вищих навчальних закладів, про який із повагою говорять навіть за кордоном. Особливо після блискучого виступу на Першому чемпіонаті світу серед пожежних і рятувальників у Москві.

(Закінчення на 5-й стор.).

Інтеграційні тенденції зберігаються

Сьогодні в Києві завершується неформальний саміт Співдружності Незалежних Держав, в якому взяли участь сім президентів: Леонід Кучма, Володимир Путін, Олександр Лукашенко, Едуард Шеварднадзе, Володимир Воронін, Роберт Кочарян, Емомалі Рахмонов. На саміті представники України мають намір у принциповій формі порушити питання про закінчення процесу формування на території СНД зони вільної торгівлі, **повідомляє «Інтерфакс-Україна».**

(Закінчення на 2-й стор.).

РІК РОСІЇ В УКРАЇНІ

Фото Сергія КУЗНЕЦОВА (УКРІНФОРМ).

Напередодні церемонії офіційного відкриття Року Росії в Україні міністри культури двох країн Юрій Богуцький та Михайло Швидкий провели спільну прес-конференцію, на якій розповіли про програму Фестивалю російського мистецтва в рамках Року Російської Федерації в Україні.
На знімку: міністри культури двох країн Юрій Богуцький (праворуч) і Михайло Швидкий.

ПОВІДОМЛЕННЯ

Чергова, третя сесія Верховної Ради України четвертого скликання розпочнеться 4 лютого 2003 року о 10-й годині ранку в сесійній залі Верховної Ради України (Київ, вул. Грушевського, 5).

Дата початку сесії визначена відповідно до статті 83 Конституції України, згідно з якою чергові сесії починаються першого вівторка лютого і першого вівторка вересня кожного року.

Інформаційне управління ВР.

Я ВАМ ПИШУ...

Свято — хліб на столі

Ось уже три роки, як я тяжко хворію. Мешкаю з сином, який мене і доглядає. Певна річ, працювати він не може, бо я потребую постійного догляду. Ось так і доводиться існувати нам удвох на мою жалюгідну пенсію в 76 гривень.

Дуже рідко у нас на столі з'являється хліб. Тоді це — справжнє свято життя. Про інші продукти і говорити не доводиться. А цим листом хочу сказати — в мене ще залишилося трохи віри в те, що комусь небайдужа доля простих людей. Адже не хочеться в нас час помирати від голоду.

Катерина СНІГУР.

Тупичів
Городнянського району
Чернігівської області.

ТРІЩАТЬ ПЕРЕКРИТТЯ, ТРІЩАТЬ ОБІЦЯНКИ

ФАСАДИ ТА ЗАДВІРКИ

Авто під'їхало до парадного. Подружжя з покупками хутко попрямувало до дверей. Звідкись вибіг охоронець. Із тих, що тисячами вилуплюються з одного яйця.

— Гей, приберіть «тачку»!

Остовпілі чоловік та жінка тільки й прошепотіли:

— Ми тут живемо...

— Мені плювати. Забирайте своє корито, а то я за себе не відповідаю.

Я не стримався.

— Юначе, а хіба це ваш тротуар, вулиця?

— Йди ти, дядю...

Вранці зателефонував до Голосіївської райдержадміністрації міста Києва.

(Закінчення на 3-й стор.).

Жарт-колаж Юлії ЄФІМОВОЇ.

У НОМЕР

Слідами втраченої співпраці

У США перебуває українська урядова делегація на чолі з Міністром економіки та євроінтеграції Валерієм Хорошковським. Вона бере участь у засіданні українсько-американської комісії з торговельно-економічного співробітництва. На порядку денному переговорів — питання про введення проти України санкцій FATF та процес вступу до Світової організації торгівлі. Як очікується, урядова делегація також проведе переговори зі Світовим банком та Міжнародним валютним фондом.

АКТУАЛЬНО

Щоб не боліли дитячі серця

Рік підтримки материнства й дитинства, оголошений на Запоріжжі, розпочався зі зміцнення матеріальної бази кафедри дитячої кардіохірургії медичного університету.

Голова облдержадміністрації Євген Карташов передав працівникам кафедри ультразвукову установку «Мегас» та 11 комп'ютерів для діагностики кардіопатологій у дітей, **повідомляє наш власний кореспондент Олександр АБЛІЦОВ.**

ПРОБЛЕМА

Від добра добра не шукають

Не секрет для тих, хто пов'язаний із проблемами села, що виростити врожай — це половина успіху, а друга половина — вчасне й якісне збирання, яке треба закінчити за два тижні! Відомо, що кожний день наднормативного збирання ранніх зернових несе колосальні втрати, й у масштабах України це вилівається в мільярди гривень, яких нам бракує в бюджеті.

За останні десять років уже застосовувалися «оригінальні» й «радикальні» заходи для вирішення цієї проблеми. Постачали «Джон-Діри», «Нью-Холанди», «Дони», «Єнісеї», завозили «секонд-хенд», пристосовували техніку з екзотичними назвами «Бізон», «Степ», «Обрій» і таке інше. Але парк зернозбиральної техніки при цьому делалі зменшувався.

За останніми «оптимістичними» даними, за потреби зернозбиральних 112 тис. одиниць в Україні залишилося майже 56 тис., більш як половина з них відпрацювали свій ресурс двічі, й до сезону 2003 року з них користі не буде.

(Закінчення на 2-й стор.).

■ *Новий комплекс з видобутку та переробки титанової руди ввів у дію Іршанський державний гірничозбагачувальний комбінат.* Директор підприємства Микола Головач зазначив, що кар'єр і збагачувальну фабрику спроектовано і збудовано силами працівників комбінату, на це витрачено близько 20 мільйонів гривень власних коштів. За 20 років фабрику, створену за модульним принципом, можна буде перемістити на інше місце видобутку, **інформує наш власний кореспондент Олексій КАВУН.**

■ *Спорудження першого патрульного катера «Гриф-Т» почали корабели ВАТ «Феодосійська суднобудівна компанія «Море».* Новинка вже зацікавила закордонних фахівців, які відзначили її високий експортний потенціал.

А ось керченське ВАТ «Суднобудівний завод «Залив» опинилося на межі банкрутства. **За інформацією нашого власного кореспондента Віктора ХОМЕНКА,** незавидне економічне становище «Заливу» ускладнив позов однієї міжнародної організації, за яким Господарський суд АРК порушив справу про банкрутство.

■ *Обіцянками залишилися запевнення керівників Вінницької області про повернення до кінця 2002 року боргів із зарплати.* Незважаючи на зменшення їх загальної суми, 110 тисяч вінничан, зайнятих на виробництві, продовжують чекати заробленого.

У шести із 27 районів області борги стали ще більшими. У двох — роботодавці не можуть забезпечити навіть мінімального рівня оплати. Наполовину менше від встановленого прожиткового мінімуму отримують трудівники семи районів, **повідомляє наш власний кореспондент Віктор СКРИПНИК.**

■ *Авіаційну бомбу часів війни, яка містила 850 грамів тротилу, зберігав у своєму господарстві 42-річний мешканець села Караїмівка Старокостянтинівського району на Хмельниччині.* А ще одну вагою півтори тонни військовослужбовець у відставці приховав на території колишнього військового складу неподалік від села. Обидві бомби власник збирався здати в пункт прийому металобрухту, **повідомляє наш власний кореспондент Ірина КОЗАК.**

■ *Західний досвід боротьби з порушниками правил паркування автомобілів запроваджує ужгородська міська влада.* Це блокування коліс спеціальним пристроєм, який легко встановити на будь-який транспортний засіб. Визволяти авто з «неволі» будуть співробітники ДАІ після сплати водієм штрафу за порушення, **повідомляє наш власний кореспондент Іван ГУДЗОВАТИЙ.**

СЬОГОДНІ В НОМЕРІ:

Департамент пожежної безпеки зі складу МВС передано до Міністерства з надзвичайних ситуацій

СУСПІЛЬСТВО

Інтеграційні тенденції зберігаються

(Початок на 1-й стор.).

Аналітики вважають, що саміт традиційно проходить в умовах загострення і водночас згладжування суперечностей між багатьма країнами Співдружності. Так, думки лідерів Вірменії та України збіглися стосовно того, що не лише сам цей саміт, а й міждержавні відносини всередині СНД набувають, нарешті, інтеграційного змісту. Росія, приміром, нещодавно домовилася з Україною щодо газових та інших боргів, з Азербайджаном — про розділ дна центрального Каспію, з Вірменією — про реалізацію багатьох спільних проектів, а з Білоруссю — стосовно порядку впровадження єдиної союзної валюти (російського рубля). Україна та Молдова узгодили режим двосторонньої торгівлі, а також умови поступового об'єднання електроенергетичних систем. Накреслилося зближення з каспійських питань між Азербайджаном і Туркменією; Київ, Ашгабат та Москва вирішили спірні питання стосовно постачання туркменського газу в Україну транзитом через РФ. Простіше кажучи, інтеграційні тенденції зберігаються — принаймні в двосторонньому режимі.

Однак РІА «Новости» повідомляє, що на саміті триває «непроста розмова з проблематики економічного співробітництва», оскільки рівень торгово-економічної взаємодії у форматі СНД «не відповідає наявному потенціалу, а також імперативам сучасного світу, в якому регіональна інтеграція перетворюється на домінуючу тенденцію». Учасники зустрічі також розглядають питання ротації керівництва в СНД. Зокрема, президент Росії на кишинівському саміті запропонував, щоб Раду глав держав СНД очолив Леонід Кучма.

Однак дізнатися всі деталі саміту вашому кореспондентові дуже непросто. Бо акредитація, як з'ясувалося, проводилася за якимось невідомим вибірковим принципом. У МЗС України обмежилися тим, що видали «бейджі» (картки з написом «Преса») для проходження до прес-центру, який розташований в Українському домі. Там для журналістів організували пряму трансляцію зустрічей та засідань. Звісно, приємно, що наше МЗС уже має такі вражаючі технічні можливості, але запитання, чому не можна бути присутнім на зустрічах особисто, там переадресували до адміністрації Президента. У тамтешній прес-службі якась Аліна Савченко просто приголомшила заявою: «Потрапити до Маріїнки (Маріїнського палацу. — **Авт.**) можете навіть не мріяти!» А після заспокоїла, повідомивши, що на церемонії працюватиме фотограф Президента. Такі проблеми виникали не лише в нас, а й у інших видань. Щоправда, є й щасливчики. Так, агентству «УНІАН» вдалося акредитувати на різні зустрічі одразу чотирьох журналістів. Радіо «Свобода» також не мало з цим проблем. З деякими зіткнулися в агентстві «Українські новини». Але мова не про це. Вчора в Страсбурзі проходили слухання, присвячені свободі слова. І про подвійні стандарти в інформаційній політиці деяких країн СНД там також йшлося...

Тетяна ПАСОВА.

ФОТОФАКТ

Сьогодні — День пам'яті героїв Крут. 85 років тому біля станції Крути трагічно загинули близько 300 юнаків, захищаючи незалежність України.

На знімку: і торік цього дня в Києві відбувалася скорботна хода до місця поховання воїнів, панахида та мітинг-реквієм.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

І знову про свободу слова

Учора Парламентська асамблея Ради Європи обговорювала ситуацію зі свободою висловлювань у ЗМІ в Європі. Минуло півтора року після того, як ПАРЄ востаннє зверталася до цього питання. Проте висновки, наголошено в доповіді Комітету з питань культури, освіти й науки, залишаються тими ж. А вони невтішні: насилля проти журналістів, в тому числі й убивства, ув'язнення, судове переслідування, накладання непомірних штрафів на ЗМІ, примушування журналістів до відкриття джерел інформації, неможливість представлення у ЗМІ плюралізму думок.

Про Україну ніяких особливих новин немає: «політична цензура», «темники», «відсутність прогресу в розслідуванні загибелі Гонгадзе й Александрова». Окремо відзначено, що державне телебачення в Україні досі не перетворене на громадське, а на ухвалений Верховною Радою відповідний закон було накладено вето Президента. Позитивними зрушеннями названо вільніший доступ до телебачення для представників різних політичних сил під час торішніх парламентських виборів, а також відсутність у Кримінальному кодексі статті, що карала б за наклеп. Коли верстався номер, дискусія щодо змісту рекомендації ПАРЄ тривала. В документі, зокрема, мало йтися: «В деяких країнах СНД керівництво використовує цензуру і прямо втручається в журналістську діяльність. В Україні, згідно з численними повідомленнями журналістів і висновками парламентських слухань про свободу слова і цензуру, президентська адміністрація надсилає в ЗМІ інструкції щодо висвітлення головних політичних подій». Обговорювали й поправку, внесену на пропозицію автора доповіді Тутті Ісоокана-Асунмаа, доповідача Моніторингового комітету по Україні Анне Северинсен та деяких інших членів ПАРЄ. Власне, поправка стала результатом перебування і переговорів у Раді Європи делегації українських журналістів.

Ті чи інші проблеми відзначено і в деяких країнах колишнього соцтабору: Польщі, Румунії, Болгарії, Македонії. Щодо західноєвропейських держав, то досить поширеними є порушення права журналістів на нерозкриття джерела інформації. Окремий випадок —Італія, і для України точка зору ПАРЄ з цього приводу також становить певний інтерес, оскільки можна провести цілком очевидні паралелі. Італійська проблема, як вважає доповідач Комітету ПАРЄ з питань культури, науки й технологій Тутті Ісоокана-Асунмаа, полягає в прем'єр-міністрі Сільвіо Берлусконі. Адже той, обіймаючи високу політичну посаду, контролює, водночас, різні телеканали, журнали, комерційне радіо, пресу. І те, що Берлусконі може впливати на редакційну політику цих медіа, на призначення в них, за європейськими стандартами, є загрозою свободі висловлювань. «В Італії конфлікт інтересів між обійманням паном Берлусконі високої політичної посади та його приватними економічними й медіаінтересами загрожує плюралізму в медіа і становить поганий приклад для молодих демократій», — ідеться в ухваленій ПАРЄ резолюції.

Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.
Страсбург.

Відкритий протест у день відкриття...

У день відкриття Року Росії в Україні представники різних партій національ-демократичного спрямування (НРУ, УНА-УНСО, «Собор» та ін.), народні депутати, зокрема з «Нашої України», пікетували Національний палац «Україна».

Крім того, напередодні церемонії відкриття року представники української інтелігенції, які вбачають політичний підтекст у проведенні таких заходів, звернулися з відкритим листом до Президента України Леоніда Кучми. В ньому, зокрема, йдеться, що активізація під час проведення Року Росії в Україні та Року України в Росії спроб узаконення панування російської мови в Україні і надання їй офіційного статусу викликали протест у вчених, письменників, колишніх дисидентів та інших представників інтелігенції. Автори листа вказують на інші тенденції, зокрема, на спроби переглянути навчальні посібники з історії «на догоду Москві». Розпочато збір підписів під цим документом.

Водночас Міністр культури України Юрій Богуцький наголосив, що Рік Росії в Україні потрібно оцінювати «не з точки зору образ». І нагадав: рік передбачає проведення не лише святкових заходів...

Наталя ЯРЕМЕНКО.

Геннадій УДОВЕНКО: «Не боюся, коли мені дихають у спину»

ХТО Є ХТО

Із досьє «ГУ». *Геннадій УДОВЕНКО. Голова Комітету Верховної Ради з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин, голова Народного руху України. Майже 40 років (1959—1998) перебував на дипломатичній службі — в МЗС України, в Секретаріаті ООН в Женеві та Нью-Йорку, у Постійному представництві України при ООН. Був Надзвичайним і Повноважним Послом України у Польщі, міністром закордонних справ України (1994—1998), головував на 52-й сесії Генеральної Асамблеї ООН (1997).*

— Геннадію Йосиповичу, як відбулося перетворення дипломата з багаторічним стажем у професійного політика, партійного лідера?

— Коли я працював постійним представником України в ООН, під час виборів Президента України і референдуму 1 грудня 1991 року наше представництво проголосувало за кандидатуру В'ячеслава Чорновола. Так він почав цікавитися моєю діяльністю, а познайомилися ми у Варшаві, коли я там працював послом. В'ячеслав Максимович знав мої державницькі погляди, і перед парламентськими виборами 1998 року, коли я був міністром закордонних справ, він запропонував мені балотуватися за списком НРУ до парламенту. Він сказав, що треба буде відмовитися від посади міністра, і я попросив кілька днів, щоб порадитися вдома з сім'єю.

Коли формували виборчий список НРУ, В. Чорновіл знову зустрівся зі мною і сказав: «Ви повинні йти за списком під номером два, але в нас є ще одна дуже поважна і активна людина — професор Черняк, заступник голови НРУ. Тож пропоную вам бути номером три». В'ячеславу Максимовичу було ніяково це говорити, бо він мене «зірвав» з такої високої посади, але я досить просто відреагував на це, відповівши, що для мене немає ніякої різниці. На цьому й порішили.

До речі, я працював міністром закордонних справ за чотирьох прем'єрів — Масола, Марчука, Лазаренка, Пустовойтенка. І за цей час під час формування нового уряду В. Чорновіл завжди ходив до Президента і говорив йому, що Рух підтримує кандидатуру Г. Удовенка на посаду міністра закордонних справ. Для мене була важливою підтримка провідної національно-демократичної партії та її лідера, хоча на той час я ще не був членом Руху.

Пройшовши до парламенту, я одразу написав заяву про прийняття мене до НРУ. Однак В. Чорновіл сказав: «Ми знаємо, що ви рухівець, але нам потрібно, щоб ви були позапартійним». Моя кандидатура тоді також розглядалася на посаду Голови Верховної Ради, але я сам відмовився від цього, реально оцінюючи ситуацію і свої шанси. Тобто у велику політику мене привів В'ячеслав Максимович Чорновіл у буквальному сенсі цього слова «за руку».

— Дипломат має бути майстром компромісу. А політична боротьба часто вимагає зворотнього...

— Справді, дипломатична робота — це пошук компромісу, проведення переговорів, толерантне ставлення одне до одного, що було навіть за радянських часів, незважаючи на конфронтацію, холодну війну. Я мав величезний досвід роботи в ООН і хотів його перенести в стіни парламенту. Виступаючи в парламенті, а особливо під час зустрічей із виборцями, я казав: нам вдавалося досягати в ООН компромісу між великими та малими державами, між білими і чорними, між багатими і бідними. А ми, українці, не можемо знайти спільні підходи до розв`язання якоїсь проблеми, щоб у нас не було ненависті одне до одного.

Таку політику я проводжу і тепер, але вона, на жаль, не завжди спрацьовує. Оскільки ми часто керуємося певними груповими інтересами, а не всього народу. І в політиці треба толерантно ставитися одне до одного і шукати компроміси в ім'я однієї мети — розбудови української держави.

— Що вас найбільше вразило у парламенті, коли вперше стали народним депутатом?

— Насамперед прикро вразило таке. Я дуже з великою повагою і любов'ю ставився до В'ячеслава Чорновола. І ось засідання фракції. Із запізненням вбігає один народний депутат, ще не знявши пальто, піднімає руку і просить слова, не знаючи навіть, про що йдеться. І починає «врізати» по Чорноволу. Досі я весь час працював на державній службі, де була дуже жорстка дисципліна, а тут — така невитриманість. Хоча тепер, коли проходить провід Руху, можуть «врізати» і по мені. І я вже нормально до цього ставлюся.

Друге, що вразило, — різноманітність інтересів у Верховній Раді і неспроможність тривалий час досягти компромісу. А що вразило позитивно — велика кількість народних депутатів, прекрасних ораторів, які можуть виступати без папірця з будь-якого питання і глибоко володіти проблемою. Адже дипломати виступають здебільшого лише з папірцем. Пам'ятаю, скажімо, як на сесії ООН виступав представник Ізраїлю, а потім зупинився і каже: «Вибачте, у мене пропала сторінка». І попросив головуючого дозволу зачитати її потім.

— У вашій біографії серед віх кар'єри дипломата є один «нетиповий» етап — коли після закінчення престижного вузу, факультету міжнародних відносин Київського університету і роботи в міністерстві, ви, корінний городянин, поїхали «піднімати село». Ця робота головою колгоспу була для вас «засланням»?

— Коли я закінчував університет, були проблеми з працевлаштуванням. Мене призначили секретарем колегії Міністерства промисловості й будівельних матеріалів, але це була робота не за фахом. До того ж за натурою я досить активна людина. Тоді був заклик ЦК КПРС «піднімати» село і колгоспи. Я загорівся цією ідеєю, хоча сам міська людина, родом із Кривого Рогу. Написав заяву. Але в мене не було досвіду. І ще довелося «пробиватися» через відбіркові комісії райкомів і обкому партії. Закінчив місячні курси сільгоспакадемії, а вже через тиждень практики у передовому колгоспі мене направили в колгосп села Домантівка на Київщині. Як мені сказали, цей колгосп гіршим уже ніхто не зробить. Але за три роки моєї роботи там усі показники поліпшилися. Потім цей колгосп треба було об'єднувати з іншим, мене відпустили, я вступив до аспірантури Інституту економіки сільського господарства, а вже звідти перейшов до Міністерства закордонних справ.

— А потім ви теж так легко бралися за складні ділянки роботи?

— Я не мав амбіцій зайняти вищу посаду, але завжди викладався на будь-якій посаді. Може, завдяки цьому мені й довелося працювати на високих посадах.

(Закінчення на 4-й стор.).

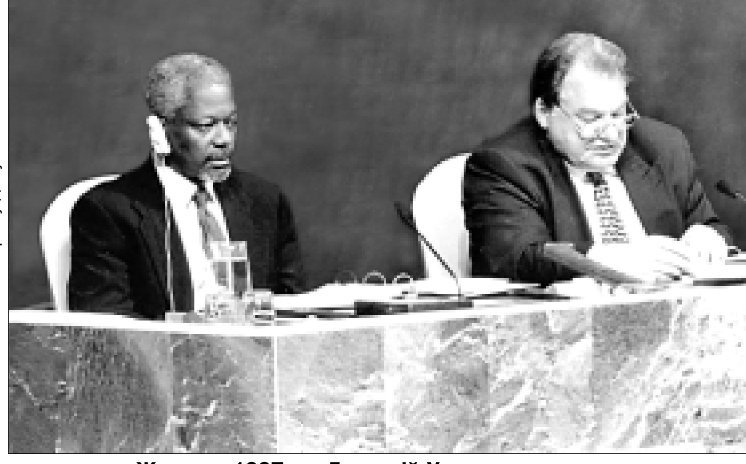

Фото з особистого архіву депутата.

Жовтень 1997-го. Геннадій Удовенко головує на 52-й сесії Генеральної Асамблеї ООН.

ПРОБЛЕМА

Від добра добра не шукають

(Початок на 1-й стор.).

За цієї ситуації господарства вимушено потрапляють у кабалу «залітних» механізованих загонів із заморськими екіпажами (турецькими, німецькими та ін.). Як наслідок, за далеко не якісні послуги із збирання врожаю «варяги XXI століття» вилучають вагому «данину», і значна частина врожаю спливає за кордон.

Але й ми не в тім'я биті, і в нас є розумні люди з державним підходом до проблем селян! Знайдено єдино правильне рішення, як забезпечити село зернозбиральною технікою, а саме — через дотацію з реальною підтримкою першого українського зернозбирального комбайна «Славутич». Усе геніальне просте: наприкінці минулого року Міністерством АПК було прийнято рішення про цільову компенсацію на закупівлю «Славутичів». Вони витримали іспит полем і конкуренцію на ринку (остання модифікація комбайна з двигуном ЯМЗ розвіяла всі сумніви й цілком влаштовує сільських механізаторів).

Це був останній аргумент на користь придбання «Славутичів» для господарств Високопільського району. Наша делегація приїхала на ВАТ «Херсонські комбайни», де на власні очі побачила можливості спеціалізованого підприємства. Ми поспілкувалися з технічними службами, робітниками на конвеєрі й одразу на місці, без вагань уклали угоди на закупівлю чотирьох комбайнів.

Подяки заслуговує й керівництво заводу й банку «Аваль», що оперативно допомогли нам отримати пільговий кредит.

І надалі ми готові поповнювати комбайновий парк Високопілля вітчизняними комбайнами «Славутич».

Дуже важливо зберегти цю тенденцію — надавати без затримок дотації у 2003 році. Переконані, що й інші області України готові купувати «Славутичі».

Ми розраховуємо, що в прийнятому рішенні Кабміну, відповідно до Закону «Про стимулювання розвитку вітчизняного машинобудування для АПК», з фінансування дотацій на закупівлю потрібного селу комбайна «Славутич», буде враховано позицію аграріїв Високопільського району, що відображає думку наших колег — сільгоспвиробників України.

Зиновій ТИМОФЕЄВ,
голова Високопільської райдержадміністрації.
Херсонська область.

СПОРТ

■ Футзал

На приз «Голосу України»

Результати матчів чергового ігрового дня.

ГРУПА А. «Факты» — «Ера». 2:4. «Голос України» — «Киевские ведомости». 9:1.

«Голос України» — 9 очок (три гри, різниця м'ячів —18—5), «Ера» — 9 (3, 19—7), «1+1» — 3 (3, 10—10), «Факты» — 3 (3, 7—8), «Киевские ведомости» — 0 (4, 4—28).

ГРУПА В. «Український футбол» — «Інтер». 3:9. «Новий канал» — «Команда». 5:1.

«Інтер» — 9 (3, 22—3), «Український футбол» — 9 (4, 19—4), «Новий канал» — 3 (3, 11—8), «Команда» — 0 (3, 1—13), «Україна молода» — 0 (3, 8—23).

■ Футбол

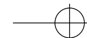
Надолужують згаяне

Брак спаринг-зустрічей під час збору в Туреччині динамівці Києва надолужують удома. Черговий контрольний матч у манежі свого тренувального центру в Кончі-Заспі вони виграли в лідера першої ліги — кіровоградської «Зірки» — 3:2 (Белькевич, 17, Федоров, 26, Несмачний, 82 — Крижановський, 14, Яковенко, 26).

«Динамо» грало в такому складі: Рева, Петкович (Боднар, 46), Федоров, Головко, Леко, Несмачний, Скоба, Белькевич, Мілевський, Рінкон, Шацьких.

Підопічні Юрія Коваля чинили гідний спротив іменитому суперникові. Отож господарям доводилося весь час відігруватися. А загалом, зустріч була дуже корисна для обох команд.

Cyan Magenta Yellow Black

Тріщать перекриття, тріщать обіцянки

ФАСАДИ ТА ЗАДВІРКИ

(Початок на 1-й стор.).

Пані Строкань, керівник цієї поважної організації, обурилася:

— Неподобство. Розберемося негайно. Наше головне завдання — турбота про громадян. От такі всілякі контори просто знахабніли.

Моє серце відтануло. Але ні цього дня, ні за два дні нічого не змінилося.

Знову звертаюся до райвлади.

— Тетяно Григорівно, я з приводу...

— Пам'ятаю. Я зараз зайнята. Залиште телефон, подзвоню.

От чекав, чекав...

А загалом у мене накопичилося чимало запитань.

Ну, приміром, чому це саме казино вифарбувало частину фасаду в чарівний фіолетовий колір? Напевно, натякає на щось.

Чому заклад зі скромною назвою «Європа», рекламуючи принади своїх послуг та фешенебельність, поставило на підпірки новісінький «Пежо», перекривши частину тротуару?

На якій підставі у квартирах другого поверху розміщають офіси?

За яким правом будинки, навіть з вивіскою «Пам'ятка архітектури», спотворені «гніздами» замість балконів?

Це все фасадна частина вулиці Горького — від Толстого до Саксаганського. Ви зайдіть у двір. Триповерхові прибудови — звичне явище. На задвірках не обмежуються склінням балконів. Галереї у кілька рівнів «прикрашають» будинки, які колись мали цілком приємний архітектурний вигляд.

Тріщать перекриття на поверхах, фундаменти...

А що ж можновладці районного масштабу?

Імовірно, щоденна боротьба за добробут громадян їх надто виснажує. За такими трудовими здобутками вони, можливо, забули, що за словом «громадяни» стоять цілком конкретні люди. Їм, цим людям, набридли щоп'ятничні, щосуботні розбірки відвідувачів ресторанів, кафе, які захоплюють перші поверхи, безцеремонно виставляють на тротуари заборонні таблички, довбають стіни...

Якщо ви, Тетяно Григорівно, піклуєтеся про нас, то чи не час вам дати лад цьому неподобству? Чи ви не можете? А коли ви не можете, то чи маєте право обіймати посаду глави райдержадміністрації?

Перепрошую, що змушений порушувати ці запитання письмово. Не дочекався вашого дзвінка.

Анатолій ФЕДОРІВ.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

У двері — прожогом. Стіни не жартують

Старі будівлі Львова раз у раз дарують львів'янам прикрі сюрпризи: то уламок балкона падає на голову перехожому, то стіни сиплються. Нерідко пам'ятки архітектури нищить не лише невблаганний час, а й людська рука.

Заходжу в салон мод «НТОН», щоб вибрати собі вбрання, і за якусь мить — гуркіт. Ураз завили автомобілі: спрацювала сигналізація. Працівники салону визирнули на вулицю і почали передавати телефоном оперативну інформацію: від стіни відвалився шмат штукатурки, поруйнував вивіску, камінці потрапили на автомобілі, що стояли під вікнами. На щастя, ніхто не потерпів. Я подякувала ангелові-хоронителеві за те, що залишилася неушкодженою. Та з приміщення вже не виходила, а про всяк випадок прожогом вилітала...

І немає гарантій, що схожі пригоди не стануть звичним явищем у місті, центральну частину якого занесено до списків світової спадщини ЮНЕСКО. Протягом минулого року на збереження архітектурних пам'яток із державного бюджету надійшло лише 227 тисяч грн. Коштів міського бюджету вистачило, щоб підтримати десять із понад трьох тисяч. А поки що Львів «відновлюють» правдами і неправдами власники крамниць і барів, які задля комерційних цілей нерідко руйнують старі фасади.

Протягом 2003 року плановано створити уповноважений орган охорони культурної спадщини у Львівській області, який здійснюватиме державне управління в цій галузі.

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Львів.

ПОСЛАННЯ

Рекомендований лист на Місяць нащадкам

У другій половині цього року наш конверсійний ракетоносій «Дніпро» має вивести на геостаціонарну орбіту американський космічний апарат «Трейб Блайзер», який потім візьме курс на Місяць. Україно-російська компанія «Космотранс» і компанія США «Транс Орбітал» підписали угоду про спільне втілення унікальної програми, мета котрої — доставка на супутник Землі комерційних вантажів.

Зрозуміло, що проект передусім спрямований на подальші глибокі і послідовні дослідження Місяця в інтересах різних галузей господарської діяльності землян. Але і комерційний аспект не випадковий. Програма має максимально самоокуплятися. А нині є багато бажаючих увічнити себе на Місяці якимись родинно-фамільними реліквіями і просто предметами з власного вжитку. То тепер вони і матимуть можливість надіслати туди посилку або цінну бандероль. Щоправда, коштуватиме це недешево, тільки за «пересилку», скажімо, простої особистої візитної картки чи листівочки з заповітом «дрібним почерком» доведеться викласти не менш як 3—5 тисяч доларів. Та багатих людей дороржнеча навряд чи зупинить. Залишити згадку про себе на найближчому космічному родичеві — велика спокуса. А передбачаються навіть зовсім несподівані послуги «космічної пошти». Якщо замовите після смерті свої останки переправити в домовині на Місяць і там їх поховати — і це буде зроблено...

Запуск апаратів-посланців на Місяць здійснюватимуть зі знайомого усім нам космодрому Байконур.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровськ.

Плями кефіру на білому халаті?

Про ситуацію навколо злощасної молочної кухні ЗМІ повідомили майже одразу. Проблема в тім, що більшості батьків немовлят новини дивитися нема коли. Отож тривожна інформація, що пройшла практично всіма телеканалами 18—19 січня, дійшла не до всіх. Коли наступного дня, в понеділок, у дочки моїх знайомих, які отримували харчування на дитячій кухні, піднялася температура і почалася блювота, вони, звісно, викликали лікаря.

Про масове отруєння вони нічого не знали. Мало того, дільничний лікар, оглянувши дитину наступного дня, мабуть, щоб не нервувати батьків, також нічого про це не розповіла. Вона заявила, що дівчинка цілком здорова, а причина нездужання — у дитини ріжуться зуби або батьки нагодували чимось не тим. Оскільки подружжя напевне знало, що нічого неякісного маленька з'їсти не могла, а ріст зубів справді може давати таку реакцію, не надто й непокоїлися. Тим паче що стан дівчинки був не такий і тяжкий.

У середу, третього дня захворювання, дільнична зателефонувала і поцікавилася перебігом хвороби. Про кухню, де на той час уже повним ходом працювали епідеміологи, котрі намагалися знайти джерело інфекції, лікарка знову згадати забула. Четвертого дня стан дитини не поліпшився, і батьки викликали «швидку». Прибула бригада без довгих розмов госпіталізувала дівчинку, повідомивши про це до районної поліклініки. Вже після їх від'їзду звідти зателефонували. Спочатку дільнична, а потім інфекціоніст намагалися переконати не на жарт схвильованого батька в тому, що захворювання дитини аж ніяк не пов'язане з молочною кухнею і спричинене, найпевніше, його або дружини недбалістю.

Крім усього іншого, батькові розповіли жахливу історію про те, що деякі батьки можуть нагодувати немовля пельменями сумнівного походження. (Сперечатися з фахівцями складно, єдине, що мій друг знав напевне, — він свою дочку пельменями не годував, як, утім, і іншими нестравними для немовляти продуктами. З другого боку, йому на кухні видавали... Не знаю, може, це технології виготовлення дитячого харчування не суперечить, але виданий продукт, за рекомендацією працівників кухні, для доведення до повної готовності треба було певний час витримувати на батареї.) Крім того, районні ескулапи одноголосно страхали можливістю підчепити в інфекційному відділенні якусь додаткову заразу.

На щастя, їхні песимістичні прогнози не справдилися. В лікарні стан дівчинки вдалося стабілізувати і після проведення необхідних аналізів її виписали. Тепер дитину доліковують удома. Послугами злощасної кухні батьки, попри запевнення, що безпеки тепер вона не становить, поки що не користуються.

За інформацією у ЗМІ, віднині харчування постачатиме спеціалізоване централізоване підприємство, на якому налагодити контроль за дотриманням якості продукції і санітарних норм значно простіше, ніж на численних розрізнених кухнях, які тепер стануть просто пунктами видачі.

Олег ДЕНИСОВ.

У НОМЕР

■ Одеса

Затишок і вишуканість для Мельпомени

Одеса переживає небачений донині бум реконструкції театральних приміщень. Якщо в минулі часи руки доходили десь там до одного об'єкта за десяток років, то тепер тут оновлюються одразу три театри — опери і балету, російський драматичний імені Іванова та музичної комедії імені Водяного. Якщо на ремонт і реставрацію першого надходять кошти з держбюджету, то два інші відбудовуються за рахунок місцевих бюджетів і грошей, одержаних від спонсорів.

Оновлення російського драмтеатру вже завершується. Тут першого лютого в рамках Року Росії в Україні пройде вистава «Анна Кареніна». Зовсім інший вигляд має тепер глядацька зала, модернізовано все механічне устаткування, освітлення тощо. В театрі музичної комедії обладнують автономну систему опалення, реконструюють глядацьку залу, фойє, інші приміщення. Оголошено конкурс на краще художнє оформлення прилеглої території. Цей театр прийматиме глядачів вже на початку літа.

В Одесі власними силами й коштами реконструйовано приміщення українського драматичного театру імені Василька — саме з нього розпочали реалізацію програми оновлення видовищних закладів обласного центру, **повідомляє наш власний кореспондент Георгій ВОРОТНЮК**.

■ *Кіровоград*

«Божа іскра»

Так називається газета, яку почав випускати Свято-Миколаївський храм, що в селі Бірки Олександрівського району. У ній висвітлюється життя православної громади, подається інформація про церковні свята та обряди.

Поки що газета, яка має свідоцтво про реєстрацію, виходить невеликим накладом і розмножується за допомогою комп'ютерної техніки, бо грошей на оплату друкарських та поштових послуг бракує. Радує видавців те, що з перших номерів «Божа іскра» має популярність серед парафіян, **повідомляє наш власний кореспондент Олег БОНДАР**.

■ *Житомир*

«Іспанський комір» для єретиків

До похмурих днів середньовіччя повертає відвідувачів виставка «Історія інквізиції», яку привіз до Житомира Санкт-Петербурзький музей історії людства. Тут демонструються ті засоби, з допомогою яких здійснювався святий суд над єретиками. Виставка ще раз нагадує: до торжества ідей гуманізму Європа йшла непростим шляхом, **повідомляє наш власний кореспондент Олексій КАВУН**.

■ *Крим*

Щолкіно замерзає

Безвихідну ситуацію в місті кримських атомників, котрі стали безробітними після того, як не збулася Кримська АЕС, узяло під опіку і особистий контроль керівництво Верховної Ради й уряду автономії.

Щолкіно, яке мало забезпечити енергією весь півострів, уже понад десять років нездатне обігріти навіть себе, потерпає від систематичних перебоїв подачі газу, електрики, опалення і води. Вкрай зношені комунікації призводять до частих аварій всіх підрозділів комунального господарства. Остання, передноворічна на центральному водогоні (який з метою збереження влітку відключають, постачаючи воду курортникам теплотрасами), надовго залишила це нині майже цілком збезлюділе містечко районного підпорядкування без води у майже 20-градусні морози і крижані штормові вітри. Тоді ж енергетики ще й відключили електрику.

Уявіть собі будні й свята без води, опалення, в цілковитій темряві, з розмороженими трубами водогону, вкритими кригою унітазами, тривогою, чи не повторяться аварії такого самого масштабу до кінця зими, — і ви зрозумієте, чому жителі Щолкіна так спрагло чекають літа.

280 тисяч гривень на обіцяний ще торік ремонт водоводу так і не знайшлося. Отже, подати навіть ледь теплу воду з належним тиском в будинки нагірної частини міста і сьогодні не дають змоги проіржавілі до дірок комунікації та вже три роки поспіль невідремонтований потужний насос. Нині працюючий — малосильний, у змозі подавати тепло лише в кілька будинків, що розташовані в низині узбережжя.

Додає клопоту жителям та комунальникам і те, що ледь не третина з 5,5 тисячі квартир «міста безробітних» залишаються зачиненими до літа, коли їх власники повертаються із закордонних заробітків. Тож замість авральних ремонтів у разі аварій у зачинених на зиму і відкритих квартирах слюсарі, сантехніки та водопровідники управління житлово-комунального господарства просто змушені повністю відключати стояки від підвальних водогонів і теплокомунікацій.

Єдина надія людей на те, що нарешті запрацює щойно зверстаний в уряді автономії план заходів виведення міста з кризи, один із пунктів якого передбачає особистий контроль прем'єра за енергоспоживанням. Допомогти колишнім атомникам нормально дозимувати в теплі, з водою і світлом пообіцяв під час оцінки стану справ у Щолкіні і голова Верховної Ради автономії Борис Дейч, **повідомляє наш власний кореспондент Віктор ХОМЕНКО**.

ФОТОФАКТ

В орнітологів свято — побачила світ книжка, присвячена птахам України. Не обійшлося без спонсорів. Вітчизняне видання з'явилося за фінансової підтримки Посольства Нідерландів в нашій країні та Всесвітнього фонду охорони птахів. Але головна заслуга в народженні книжки належить авторам — відомим орнітологам Андрію Бокотею та Геннадію Фесенку, котрі писали її більш як сім років. Нині і вчений і школяр зможуть знайти тут інформацію про 416 видів птахів.

На знімку: один із авторів книжки «Птахи фауни України» Андрій Бокотей під час презентації видання у Львові.

Фото Володимира ПЕСЛЯКА (Укрінформ).

СУСПІЛЬСТВО

Мертвий сезон

РЕГІОН: ПОЛІТИЧНИЙ СПЕКТР

На минулих виборах до «трійки призерів» електоральних уподобань на Полтавщині ввійшли: СПУ — 21,1 відсотка (соціалісти такого результату досягли лише тут), «Наша Україна» —20,2, КПУ — 16,6. Чотиривідсотковий бар'єр подолали також БЮТ — 7,8 і блок «За єдину Україну!» — 6,3 відсотка. Решті партій, об'єднань і блоків не вдалося навіть наблизитися до лідерів. Опозиційна четвірка разом набрала понад 65 відсотків голосів, укотре підтвердивши, що Полтавщина була протестним регіоном. Чи змінився розклад нині? Думки аналітиків і політологів, опитування і дослідження, мій особистий аналіз засвідчують, що кардинально — ні.

Сіно-солома....

На Полтавщині зареєстровано 74 обласні осередки різних партій, які об'єднують у своїх лавах більш як 100 тисяч багнетів. Найчисленніша і доволі структурована Аграрна партія України налічує 30 тисяч членів. На шанобливий відділ від аграрників розташувалися партії Регіони України, «Демократичний союз» та Народно-демократична, які мобілізували під свої прапори утричі менше жителів області. Соціалісти та об'єднані соціал-демократи мають у своїх лавах по 9 тисяч членів партії. За ними — за кількістю однопартійців — представники «Батьківщини» й комуністи.

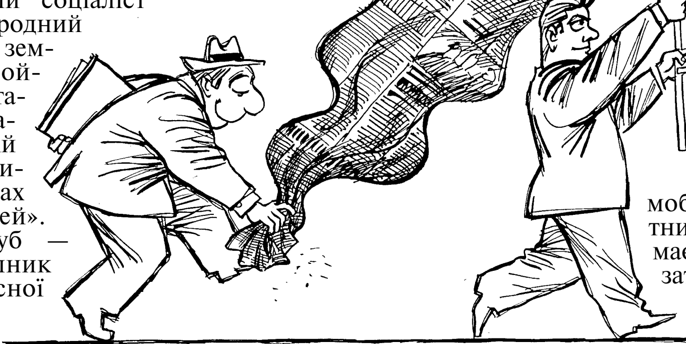
Досить цікава, хоч не у всьому й показова, партійна приналежність депутатів місцевих рад усіх рівнів. Загалом їх обрано 10 005. Про своє членство в партіях офіційно заявили 2 371, тобто 23,7 відсотка. З них понад 2 тисячі належать до пропрезидентських партій. Із 86 депутатів обласної ради 16 — аграрники, по семеро репрезентують НДП і ПРУ, троє — СДПУ(о). Сім партій зуміли провести до обласної ради по одному депутату.

Та не слід забувати, що мають місце прихована підтримка і симпатії до опозиції.

Кадри вирішують усе?

Якщо визначити рейтинг популярності регіональних «вождів» Полтавщини, то він, по суті, обмежується десятком-півтора розкручених особистостей. Наведу прізвища десятків в алфавітному порядку, щоб не було образ.

Непримиренний соціаліст Іван Бокий, народний депутат України,земляк, котрий пройшов тут шлях становлення в журналістиці, «кує» свій авторитет у політиці на шпальтах «Сільських вістей». Володимир Голуб — перший заступник секретаря обласної організації СДПУ(о) — до цієї нової посади, щоправда, встиг змінити півдюжини партій, тобто «штатний» партпрацівник, хоча як орговик дуже сильний. Голова обласної ради, член Партії Регіони України Володимир Гришко постать помітна вже за посадою. Крім того, він досвідчений управлінець із науковим ступенем, котрий був далекий від політичних пристрастей, і саме це, за його бажання і певних обставин, може сприяти подальшому політичному зростанню й авторитету серед електорату. Петро Ківшик — згусток енергії, має добрий політичний досвід і нюх, але його потенційна армія — селяни, а недолугі аграрні реформи істотно перешкоджають агітації. Народний депутат України, полтавський голова Анатолій Кукоба нібито позапартійний, хоча й подейкують про його причетність до СДПУ(о), без сумніву, лідер, від якого завжди можна чекати нестандартних ходів. Досить авторитетний і в низах, і у верхах, завжди виходить переможцем у будь-яких ситуаціях і комбінаціях.

«Вічний» борець Олександр Кулик уміє не лише чітко працювати в команді, а й сам, проте широкої підтримки мас не має. Останнім часом чомусь залишається в тіні Микола Кульчинський. Проте він, можна сказати, однією ногою вже знову у Верховній Раді — у списку «Нашої України» його номер 62-й, а це також дає багато нових можливостей для партійної роботи. Хоча обізнані люди натякають, ніби на майбутні президентські вибори Віктор Ющенко захоче додатково зміцнити свою позицію в регіонах новими іменами. Комуніст Олександр Масенко фігура харизматична, чудовий психолог і оратор, уміє заволодіти умами тисяч, що вже доводив не раз. Екс-голова облради Олександр Полієвець хоч нині й малопомітний у політичному житті, проте в очах електорату незаслужено ображений владою, а це вже плюс. До того ж має сильну підтримку серед податківців. І, нарешті, голова облдержадміністрації аграрник Євген Томін. Битий на минулих виборах, але вистояв. Це свідчить про його особистий потенціал. У роботі дотримується авторитарного стилю керівництва. Досить мобільний і контактний. У низах хоч і не має повної підтримки, зате його конкретний владний вплив сприймається позитивно. Істотний недолік: майже за три роки перебування на Полтавщині так і не зумів створити сильної команди. Навпаки, інколи складається враження, що більше надбав недругів.

Є така партія — обленерг(о)!

Всі без винятку осередки, їх лідери самі малоініціативні й виконують переважно волю своїх центральних органів. Промовиста деталь: щойно лідер об'єднаних есдеків Віктор Медведчук обійняв посаду глави президентської адміністрації, то ледве не того самого дня штатний партійний працівник цієї партії Володимир Голуб став бажаним гостем на місцевому владному олімпі. Його навіть почали бачити на щотижневих апаратних нарадах в облдержадміністрації, куди, звісно, опозиції, та й не лише їй, зась. А можливо, його присутність потрібна Києву для контролю?

Щоправда, після відомих осінніх акцій представників опозиції нібито стали помічати — запрошують на «круглі столи», однак і невтаємниченому зрозуміло, що робиться це за командою зі столиці.

Повчальна історія. У нинішньому складі облради працюють 13 представників ВАТ «Полтаваобленерго», яких тісно пов'язують з відомою об'єднаною партією. І саме не без їх активної участі крісло голови спочатку здобув Євген Томін, а затим Володимир Гришко. «Взаємін» енергетики принципово зажадали посаду заступника голови. Та першу кандидатуру влада влітку просто «прокотила», навіть не допустивши до голосування. На осінь ситуація різко змінилася, бо саме есдеки почали «правити бал» у країні, й омріяне крісло (хай не найпрестижніше) таки їм дісталося.

Гроші, гроші, гроші...

Пригадуєте в Панаса Мирного: «Чіпка був бідний». Все це — стійкий електорат опозиції. Можна напевне стверджувати, що жоден «крутий» полтавський бізнесмен її легально не підтримує. За чий рахунок вона виживає, запитання не до мене.

Навпаки, фінансова участь будь-кого в підтримці лояльних до влади партій є гарантією і дахом успішного і спокійного бізнесу. І саме тому новоявлені паничі з підпанками, може, й не з дорогою душею, але дають їм копійчину. А багато хто й сам вступив, а хто й очолив чільні партійні лави. Так, буквально перед самим Новим роком есдеки змінили свого ватажка. Замість академічного доцента обрали успішливого підприємця. Левова частка надходжень йде через столицю, і від цього потоку багато в чому і залежить життєтривалість низових осередків насамперед штучно створених партій. Приміром, тільки-но обміліла грошова річка Демсоюзу, то і його постать у регіоні стала малопомітна. Певною мірою це стосується і трудовиків, регіональників, ендепістів...

Із усієї кількості обласних партосередків лише комуністи, соціалісти і обидва рухи мають свої друковані регіональні видання. Їх загальний місячний наклад дотягує до 100 тисяч примірників. Щоправда, останнім часом через брак коштів тимчасово не виходить рупор соціалістів «Трудова Полтавщина», та її успішно замінюють «Сільські вісті». Мають тверді наміри і, мабуть, ще й кошти випускати газету, і вже найближчим часом, об'єднані есдеки.

Офіційній владі участь в офіційних ЗМІ не просто доступна, а гарантована, як і партіям, що її підтримують. Це, як мовиться, на дурничку, себто... бюджетним коштом. Утім, як свідчить попередній досвід, їм не вистачає вміння завойовувати прихильність охоплюваної (ледь не стовідсоткової!) аудиторії.

* * *

Однак у політичному житті Полтавщини нині «мертвий сезон». І пов'язаний він не із зимовою негодою, а передовсім з очікуванням відкриттям політичного сезону — старту президентських перегонів.

Григорій ГРИНЬ.
Полтавська область.

Мал. Миколи КАПУСТИ.

ХТО Є ХТО

Геннадій УДОВЕНКО:

«Не боюся, коли мені дихають у спину»

(Початок на 2-й стор.).

— Що ви вважаєте особистим досягненням під час головування на сесії Генеральної Асамблеї ООН?

— Коли кандидатуру Кофі Аннана підтримували на посаду Генерального секретаря ООН, головною умовою йому визначили реформування ООН. Треба було пристосувати цю організацію до викликів сучасності, зламати систему, яка існувала протягом 50 років. К. Аннан підготував доповідь про реформування ООН, а моїм завданням було втілити її положення в рішення Генеральної Асамблеї. Це було дуже складно. Малі держави ображалися, що переговори ведуться за їх спиною. І тоді я започаткував інститут неформальних засідань Генеральної Асамблеї, на які приходив кожен, хто хотів брати в них участь. Мене навіть називали головним реформатором ООН.

— Нині в парламенті та й загалом в українській політиці вас називають «патріархом». А не лякає, що в спину дихають молоді політики, які вже по-іншому мислять і діють іншими методами?

— Ні, бо я не амбітна людина. Цілком усвідомлюю, що мій час як політика вже завершується. По-перше, мій вік, по-друге, потрібні зміни, нові обличчя. На жаль, у Народному русі мені ніхто в спину не дихає. Я вже подавав заяву про відставку з посади голови НРУ, і вона є в Русі, але Центральний провід вирішив, щоб я не наполягав на ній до з'їзду, який відбудеться у травні цього року. Але ця заміна відбудеться. Нині в НРУ розглядаємо різні варіанти, хто мене замінить. Мало того, я вважаю, що в Україні тільки тоді відбудуться значні й докорінні зміни, коли до влади прийде молоде покоління. Його ідеологія, психологія, ставлення різко відрізняються від нашого, вони легше приймають рішення.

— Кажуть, що в сесійній залі парламенту сконцентрована дуже негативна енергія. Як ви знімаєте це напруження, як відпочиваєте? Чи маєте захоплення, хобі, крім політики?

— Я трудоголік. І дуже заздрю тим людям, котрі мають якісь захоплення. На роботу приходжу о восьмій ранку, повертаюся додому пізно, багато часу займає праця в комітеті, а ще треба й партією керувати. Намагаюся бути вдома о 9-й годині, щоб послухати в УТН, що там говорить Президент. У суботу завжди якісь політичні заходи. А в неділю треба почитати газети за цілий тиждень.

— А ваша родина також цікавиться політикою?

— Моя дружина проглядає всі випуски новин по всіх каналах і розповідає мені. Мій зять працює на дипломатичній роботі. А онук — у бізнесі. Політизовані всі. Дочка стежить за Інтернетом, інформує, що про мене пишуть, швидше, ніж пресслужба Руху. Всі мої рідні переживають, якщо з'являється негативний матеріал. А хобі — це, мабуть, збирання з давніх часів досьє — матеріалів з різних питань: історії, економіки, політики. Завдяки цьому можу завжди сам написати промову чи виступ із будь-якого питання. Частину таких досьє я передав до МЗС, частина — в комітеті, в Русі. А ще, за дипломатичною звичкою, щодня пишу ділові щоденники і розклад дня.

Інтерв'ю взяла Юліана ШЕВЧУК.

Фото з особистого архіву депутата.

Геннадій Удовенко — почесний президент асоціації карате-до, в якому, як і в політиці, дуже жорсткі правила гри.

« Що потрібно місту для щастя? Нормальний бюджет, достойне життя...»

САМОВРЯДУВАННЯ

Що людині потрібно для щастя? Напевне, затишний теплий дім, спокій у ньому, впевненість у завтрашньому дні, стабільне становище в суспільстві. Те саме можна сказати і про місто. Розрив одного із ланцюжків цієї ідилії може призвести до великих проблем, що потягнуть за собою руйнування всього укладу життя. І тоді йде громадянин до нас — найближчого органу влади, який він сам обирав і з якого має право спитати. А що можемо ми — місцевий орган самоврядування? За наявності коштів — багато, за їх недостатньої кількості — аж ніяк...

Звідки взялися мільйони

Торік згідно з Бюджетним кодексом України вперше бюджет Харкова було затверджено на урядовому рівні з урахуванням наших пропозицій. Не всіх, звичайно, але досягнуто головного: можливості в наявному правовому полі самостійно формувати доходну й витратну частини міського капіталу і працювати над її збільшенням. За 9 місяців минулого року «самостійної діяльності» до скарбниці міста надійшло близько чверті мільярда гривень, планові показники перевищено на 15 відсотків. І ці наші кошти, які ми могли витратити до кінця року на потреби міста, спрямовували їх на розв'язання найгостріших проблем.

Ось один із останніх прикладів: міською радою було прийнято безпрецедентне рішення взяти на свій баланс відомче житло підприємств — майже 250 багатоповерхових будинків, технічний стан яких украй плачевний. Їх мешканці оббивають пороги всіх інстанцій у пошуках підтримки в налагоджуванні побуту й елементарних умов проживання. Саме на їх прохання бере будинки під свою опіку міська влада. І одразу ж гостро постає проблема підготовки цього житла до холодів.

Надпланові надходження до бюджету дали змогу спрямувати 4 мільйони 300 тисяч гривень на ці цілі. Звісно, сума недостатня, але це перший крок до нормалізації ситуації.

Надпланові гроші розподілені за статтями витрат: нехай хоч якоюсь мірою, але це підвищило якість надання тієї чи іншої послуги населенню, дало змогу зробити трохи більше для його соціального захисту. Так, за рішенням сесії міської ради виділено 386 тисяч гривень для компенсації втрат, пов'язаних з наданням пільг щодо квартплати, тим, хто мешкає у старому житловому фонді. Надано також місцевим органам влади пільги на комунальні послуги сім'ям «афганців».

Усе це, безумовно, добре, якщо не зважати на те, що минулий річний бюджет задовольнив потреби міста трохи більш ніж на 60 відсотків. А це означає, що залишилося за межами можливості вирішення майже третини питань. Звідси — рівень довіри людей до влади, який безпосередньо залежить від її дій. Наш пошук найраціональніших і найефективніших шляхів витрачання одержаних прибутків часом розбивається об неприступну стіну законодавчих перешкод.

Чому зникли гроші

Скажімо, свого часу вийшов Закон «Про закупівлю товарів, робіт і послуг на державні кошти». Ним передбачено витрати кожної гривні бюджетних грошей тільки через тендерні торги. Процедура організації тендерів триває не менш як 45 днів, а то й 2 місяці. Тривалість строків пояснюється складністю пошуку виконавця, оскільки далеко не кожен з них, не одержавши жодної копійки кредиту, захоче виконати замовлення за власний рахунок. Таким чином, безсумнівна важливість державного контролю за цільовим і ефективним використанням коштів часто-густо призводить до парадокса — повної втрати цих коштів для міста. Приміром, наприкінці позаминулого року в нас з'явилося 8 мільйонів гривень понад план, які нам були вкрай потрібні. Але згідно із Законом «Про закупівлю...» реалізувати їх могли лише через тендер. А де взяти час? Рік закінчився, і ці 8 мільйонів, якими ми могли б залатати стільки дірок, згідно із законодавством, для нас пропали. Чи є в цьому логіка? Відповідь, гадаю, однозначна: жодної. А чому б не дати право міській раді самій розпоряджатися цими коштами, адже вони належать територіальній громаді міста? І ще: на наш погляд, назріла необхідність усе-таки більше довіряти органам місцевого самоврядування у витрачанні коштів бюджету. Адже бувають ситуації, коли оперативно треба надати ту чи іншу послугу населенню, закупити товар тощо. Гроші є, а проблему в короткий термін вирішити не можемо, бо Закон «Про закупівлю...» потребує проведення тендера. В цьому разі є сенс повернутися до практики дозволу місцевим органам влади в рамках визначених законом мінімальних сум замовляти роботи без проведення тендера. Це значно полегшило б розв'язання низки питань міста.

Дорога ложка до обіду

Тим паче що Бюджетний кодекс України також обмежує ініціативи органів самоврядування в оперативному використанні коштів і, зокрема, надпланових. Адже надплановий прибуток, відповідно до Кодексу, ми маємо право спрямувати на потреби міста лише по завершенні трьох кварталів року, й то за умови перевиконання доходної частини бюджету не менш як на 15%. Але ж ми мали надплановий прибуток і за підсумками півріччя. Нам що, нікуди було подіти ці гроші в період підготовки до зими, ремонту доріг, вирішення актуальних соціальних питань? Ще й як вони були потрібні. Проте законодавче «не чіпай» зробило свою справу. Доречним був би й короткотерміновий кредит під майбутній прибуток, але ж доходна частина місцевих бюджетів обслуговується в Розрахунковій палаті Державного казначейства. Тут гроші накопичуються без нарахування відсотків і без права видачі нам безвідсоткової позики. Потрапляємо у глухий кут: стараємося поповнювати доходну частину бюджету, але те, що одержуємо понад план, не маємо змоги використати в потрібний момент.

До бюджету міста надходять кошти із 11 доходних джерел. За підсумками року план виконано за десятьма. Не одержали ми в належному обсязі податку на прибуток від підприємств і організацій, що є власністю територіальної громади міста. Одне з них — «Міськелектротранс», основний внутріміський перевізник городян пільгового контингенту, чисельність яких становить третину від загальної кількості пасажирів. Пільги надала держава, вона й має відшкодовувати втрати. Але поки що рівень повернення коштів за вже надану послугу становить не більш як 10% від потреби. Колектив став заручником державних проблем. До речі, нещодавно на сесії міськради розглядалося питання про прийняття до комунальної власності територіальної громади Харківського метрополітену — з цією ініціативою виступило Міністерство транспорту. Рішення було майже одностайним: відмовити в прийнятті підприємства до комунальної власності. Одна із істотних причин — державний борг підземці понад 120 мільйонів гривень за обслуговування пільгового контингенту населення.

Як бачимо, питання забезпечення фінансовими ресурсами державних гарантій стоїть дуже гостро, і не лише в транспортній галузі. На кінець минулого року місто недоодержало: понад 10 мільйонів гривень субвенцій за наданими субсидіями і пільгами населенню в частині квартплати, послуг зв'язку, твердого палива, зрідженого газу; 11 мільйонів гривень — на надання допомоги малозабезпеченим сім'ям, сім'ям з дітьми-інвалідами та інвалідам. Проте жителі міста йдуть до нас...

Наслідуємо Форда

На думку спадає вислів американського автопромисловця Г. Форда: «Головна мета капіталу — не добути якомога більше грошей, а домогтися того, щоб гроші вели до поліпшення життя». Харківський міський голова Володимир Шумилкін звернувся від імені міської ради до Верховної Ради і Кабінету Міністрів з низкою пропозицій, спрямованих на подальше поглиблення бюджетної реформи та врегулювання взаємовідносин органів державної влади і місцевого самоврядування в умовах законодавчого поля. В 15 пунктах викладено наше бачення вдосконалення законодавства. Во-ни ґрунтуються на прагненні якомога ефективніше і результативніше використовувати кожну гривню бюджету для поліпшення життя городян. Сподіваємося, гору візьме мудрість.

Володимир БАБАЄВ,
перший заступник Харківського міського голови.
(Публікацію підготував Микола КОСИЙ).

Справа для справжніх чоловіків

(Початок на 1-й стор.).

Микола Григорович Шкарабура народився 1952 року на Чернігівщині. Після закінчення Львівського пожежно-технічного училища та Московської вищої інженерної пожежно-технічної школи працював інспектором держпожнагляду, заступником начальника штабу пожежогасіння, начальником управління пожежної охорони. Нагороджений двома медалями «За відвагу на пожежі», відзнакою МВС України «Хрест слави», медалями «За бездоганну службу» всіх трьох ступенів. Відмінник освіти України. Дійсний член Академії будівництва України. Доцент. Кандидат технічних наук.

— Миколо Григоровичу, вам, як кажуть, на роду було написано стати приборкувачем вогню…

— Справді, мій батько, Григорій Порфирович, прийшов з фронту тричі поранений, з медалями «За відвагу» та «За бойові заслуги». У районі бойовому офіцеру запропонували роботу пожежного інспектора. Або, як тоді жартували, «імператора». Відтоді ми з мамою та бабусею бачили його лише у вихідні чи свята. Та й то не завжди — пожежа вихідних не знає. На своєму вороному «імператор» тижнями «рейдував» селами над Десною. Підлітком я часто їздив з батьком. І все-таки першу серйозну пожежу довелося пережити у власній хаті! Це, був, мабуть, Божий знак. Мені було чотирнадцять. На щастя, тої ночі батько ночував удома. Гроза на нашу Слобідку налетіла раптово. Блискавка влучила у нашу хату, пробила черепицю, розтрощила опалубку — півтораметровий дерев'яний брус. Зайнявся дах. Мене, оглушеного, підняв на ноги батько. Спокійно одягнувшись у брезентовий одяг, він виліз на горище. Мені наказав носити відрами воду. Разом з мамою і сестрами ми впоралися з бідою. Я наковтався диму, довго боліла голова. А ще — залишився острах перед грозою, блискавками. Але через три роки після цього я вступив до пожежно-технічного училища...

— Пам'ятаєте своє перше бойове хрещення?

— Це було на першому курсі. Під час одного з нічних чергувань в училищі нас, ще необстріляних, викликали на пожежу. Горів кількаповерховий старовинний будинок у центрі Львова. Щоб дістатися на горище, приставили автодрабину. Нам віддали наказ піднятися і локалізувати загорання. Мабуть, у ту ніч, за нас, сімнадцятирічних, молилася чиясь мама — ми вийшли на горище. І залишилися живими. Відтоді я сказав собі: якщо стану командиром, ніколи не посилатиму в небезпеку новачків. Згодом багаторічна праця підтвердила моє переконання — випробування на мужність молодь повинна проходити поруч з майстрами. А в екстремальних ситуаціях у розвідку перший повинен іти командир.

— Першу свою медаль «За відвагу на пожежі» ви одержали саме за це. Коли це було?

— Навесні 1982 року я, помічник начальника штабу пожежогасіння, екстрено виїхав на чернігівську ТЕЦ. У кабельних тунелях теплоелектростанції, що перебували під напругою в 10 тисяч вольт, вирував вогонь. Пожежні чекали наказу. Інструкція дозволяла користуватися вогнегасниками лише якщо напруга в кабелях не більше тисячі вольт. Позаштатна ситуація вимагала позаштатного рішення. Я не міг ризикувати життям своїх підлеглих. І пішов на ризик сам. Мабуть, народився у сорочці. З такого рідко хто виходить живим. Мені пощастило. До речі, й другу медаль «За відвагу на пожежі» отримав за ту саму ТЕЦ. Через чотири роки там спалахнула велика пожежа у машинному залі. Горіло понад три тисячі квадратних метрів бітумного настилу, частково завалилося покриття, вогонь наближався до турбогенераторів. Сильне задимлення і струмені пари не давали пожежним працювати. Я взяв командування на себе... За мужність і професіоналізм після тієї пожежі десятьох моїх колег також удостоєно найвищої нагороди вогнеборців.

— За плечима безліч великих і малих пожеж. І ось тепер ви, пане генерале, ректор вищого навчального закладу. Ваш життєвий корабель зайшов у тиху гавань.

— Де там! Наш інститут — це розбурхане море! Тут нині навчаються на стаціонарі й заочно понад 1 800 студентів, слухачів і курсантів. Є десять кафедр, ад'юнктура. У навчально-лабораторному корпусі розміщено понад 50 аудиторій, два комп'ютерні класи, лекційні та актовий зали, бібліотеки, критий спортивний манеж, три спортивні зали, музей, клуб. Навчально-матеріальна база інституту займає вісім гектарів — це ціле містечко...

— В якому постійно щось вибухає, горить і димить…

— Недарма інститут розташовано у передмісті — щоб нікому не заважати, коли йде вишкіл майбутніх пожежних. Це принципово — у навчальному процесі великої ваги надавати практичному напряму, фізичній і психологічній підготовці курсантів. Наша робота не для слабкодухих, а для справжніх чоловіків. Ось чому більшість занять проходить у контакті з вогнем: на полігонах, в екстремальних ситуаціях. Практикуємо заняття у теплодимокамері, на смузі психологічної підготовки, на висотах, на об'єктах, де застосовують бойову техніку. Наші курсанти постійно працюють на пожежах, що виникають на виробництві, у житлових районах, у важкодоступних місцях. Так, зведений загін з 300 курсантів та офіцерів виїжджав у гірські райони Криму на боротьбу з лісовою пожежею. Наші вихованці проявили мужність і відвагу під час гасіння великої пожежі на Кременчуцькому нафтоперегонному заводі, на Черкаській тютюновій фабриці. Щороку ми проводимо пожежно-тактичні заняття на полігоні поблизу Прилук. Там хлопці вчаться гасити нафтові й газові фонтани, розливи нафтопродуктів, випробовують себе на спритність і кмітливість.

— Недарма вихованці Черкаського пожежного мають славу кращих спортсменів серед студентства області…

— За роки існування вузу підготовлено 8 майстрів спорту міжнародного класу, 140 майстрів спорту, понад 400 кандидатів у майстри спорту. Наша збірна з пожежно-прикладного спорту п'ятий рік поспіль утримує звання найсильнішої в Україні. А торік на Першому світовому чемпіонаті серед пожежних і рятувальників, в якому взяли участь 20 команд, збірна команда України завоювала бронзову медаль (з десяти спортсменів збірної восьмеро — наші курсанти). А двоє випускників, Ігор Дагіль та Руслан Косенко, стали чемпіонами світу в двоборстві!

— Кажуть, ви маєте власну систему загартування і тренування. Влітку і взимку купаєтесь у Дніпрі, пробігаєте щодня десять кілометрів…

— А інакше я не матиму морального права вимагати належної фізичної підготовки від інших. Утім, є ще одна причина моїх наполегливих занять на Дніпрі. За життя я не викурив жодної цигарки. Але так надихався диму і чаду, що час «почистити» легені. Звільнитися від радіонуклідів, котрі причепилися, як і до кожного пожежника, котрий звідав чорнобильського хліба.

— Хто продовжить історію пожежних вашого роду?

— А вона продовжується. Шестеро онуків Григорія Порфировича Шкарабури служать у пожежній охороні України. Закінчила інститут пожежної безпеки моя донька Марина. Цього року вступатиме до нашого вузу син Ігор. А я, приїжджаючи до мами на Чернігівщину, вклоняюся пам'яті батька. Він дивиться з портрета і ніби запитує: «Чи правильно живеш на світі, сину?». Хочу, щоб відповідь моя батькові завжди була ствердна.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаська область.

Щоб голову не посипали попелом від власної оселі

Прометей, подарувавши людям вогонь, вочевидь забув проінструктувати їх про правила протипожежної безпеки. Отож і виходить, що найдревнішою все-таки є професія пожежника. Хоча, гасячи печеру сусіда, неандертальці про це навіть не здогадувалися. Діяли інстинктивно.

Змінювалися епохи. З неймовірною швидкістю рухався вперед технічний прогрес. Але, як і раніше, червоний півень не перестає клювати людей. Принаймні, щоб спеціальність приборкувача полум'я відійшла в історію, потрібно одночасно на всій планеті загасити вогонь. Що навіть теоретично неможливо. Тому й надалі людство ластиме на вівтар Гефесту і матеріальні цінності, і, як не сумно, людські життя. Втім, вогнеборці з усіх сил намагатимуться обмежити кількість цієї данини. Не дивно, що колір форменого одягу приборкувачів полум'я практично такий самий, як і у військових. Адже боротьба з вогнем — це війна, яка ніколи не припиняється.

Торік, приміром, працівники державної, відомчої, сільської та добровільної пожежної охорони України загасили 59686 пожеж та загорянь. На жаль, не вдалося врятувати 3616 осіб, серед яких 133 дитини. Порівняно з цими цифрами 402,3 мільйона гривень матеріальних збитків практично ніщо.

Та завдяки мужності вогнеборців свій другий день народження можуть святкувати 6620 українців, з яких 885 — діти. Вдалося не допустити перетворення на дим і попіл матеріальних цінностей на суму понад 593 мільйони гривень.

Сьогодні, в день професійного свята, хочеться ще раз згадати про людей, які заслуговують лише безмірної людської вдячності.

З 2000 року державними нагородами відзначено 18 працівників пожежної охорони, 264 вогнеборці отримали нагороди МВС України.

Фахівці роблять усе можливе, щоб відвернути трагедії. На жаль, часом занадто дорогою ціною. Із 1991 року під час гасіння пожеж та ліквідації аварій загинули 26 пожежників. Ще понад тисячу було травмовано.

14 грудня 2001 року при гасінні пожежі в одному з будинків Теплогорська Луганської області загинув прапорщик внутрішньої служби Віталій Зайцев. Посмертно йому присвоєно спеціальне звання молодший лейтенант внутрішньої служби.

Незважаючи на ризик і небезпеку, скрутне матеріально-технічне становище й недостатнє фінансове забезпечення, Державна пожежна охорона успішно виконує свої першочергові завдання.

Власними зусиллями особового складу та завдяки підтримці місцевих держадміністрацій будуються нові пожежні депо, відновлюються старі приміщення, ремонтується техніка. Неабияку допомогу надає і місцева влада. Хоча, звісно, грошей усе одно не вистачає. Втім, як і правового забезпечення діяльності Державної пожежної охорони.

Не менш важливе, у зв'язку з розвитком приватного підприємництва, є зменшення адміністративного тиску на суб'єктів підприємницької діяльності, дотримання вимог чинного законодавства під час здійснення органами Державного пожежного нагляду наглядових функцій на цих об'єктах.

Держпожнагляд сприяє і сприятиме розвиткові підприємництва в країні і втілює в життя цю свою готовність. Але поступатися в принципових питаннях, що стосуються безпеки людей, які працюють на об'єктах, не може і не має права. Втім, це вже окрема, несвяткова розмова.

А в цей день вітаємо всіх вогнеборців України, членів добровільних протипожежних формувань та ветеранів пожежної охорони зі святом. Міцного вам здоров'я, сил і наснаги, сімейного щастя і благополуччя!

Богдан ДОВНИЧ.

Про депо, професії та родинні зв'язки

Ніхто нічого спеціально не вигадував і не підтасовував. Життя саме розпорядилося так, що ці два пожежні депо, що стоять поряд, стали символом двох поколінь вогнеборців — діда й онука. Воістину доля робить очевидними просто дивовижні збіги. Наприклад, як у селищі Фрунзе Слов'яносербського району Луганської області.

Звісно, зовні депо геть не схожі. Як, утім, не схожі дід та онук — Володимир Ілліч Афанасьєв і Олександр Турченко. Хоча, крім кревного зв'язку і професії, в їхній біографії багато спільного. Обоє навчалися пожежної справи у Фрунзе, обоє стали начальниками пожежної частини, і, нарешті, обоє будували пожежне депо.

Коли його зводили, згадує Володимир Ілліч, бракувало і коштів, і людей. Працювали здебільшого на ентузіазмі. Виручав метод народної будови — на допомогу перекваліфікованим на будівельників вогнеборцям прийшли мешканці селища. А коли збудували — не могли натішитися: депо стало одним із кращих в області.

Але час минав і в старих стінах уже не було де розмістити сучасну техніку. Пожежникам і багатьом фрунзенцям знову на певний час довелося стати будівельниками. Цього разу роботами вже керував Олександр Турченко.

Напередодні новосілля ветеран завітав до колег. І був дуже задоволений. І новою будівлею, і новою технікою, і онуком.

— Гарні хороми поставили, — сказав Володимир Ілліч. — Та й техніки у вас більше... У 60-х у нас на весь район була лише одна пожежна машина. А про апарати дихання ми могли тільки мріяти, від диму рота й носа закривали лише носовичком...

Ще більше порадів ветеран за своїх молодших колег, коли побачив кімнати відпочинку, кухню та інші приміщення вогнеборців професійної пожежної частини селища Фрунзе, їхнє екіпірування та сучасні засоби гасіння. Радий ветеран і тому, що нове депо знову одне з кращих в області.

Алла АНТИПОВА.

Луганська область.

ОГОЛОШЕННЯ

АОЗТ «Продторг»

проводит годовое собрание акционеров в очной форме со следующей повесткой дня:

Повестка дня:

1. Годовой отчет финансово-хозяйственной деятельности предприятия за 2002 год.
2. Отчет наблюдательного совета.
3. Отчет ревизионной комиссии.
4. Об использовании прибыли общества за 2002 год.
5. Выборы ревизионной комиссии.
6. Довыборы отчетной комиссии.
7. О дочерних предприятиях.
8. О выкупе собственных акций.

Собрание состоится 28 марта 2003 г. в 12.00 часов по адресу: г. Горловка, ул. Комсомольская, 51, актовый зал техникума пищевой промышленности.

Регистрация акционеров состоится с 10.00 до 11.45.

Акционерам необходимо иметь при себе паспорт.

Информацию о проведении годового общего собрания можно получить по адресу: г. Горловка, ул. Кирова, 25, 2 этаж, телефон (06242) 5-38-66.

Совет директоров.

Господарський суд Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ-27, вул. Куйбишева, 1а, тел./факс (0562) 478-863) порушив справу № Б 24/242/02 від 14.01.2003 р. про банкрутство Відкритого акціонерного товариства «Новомосковськагрохім» (51200, Дніпропетровська область, м. Новомосковськ, вул. Зіни Білої, 93, код № 05488130, ІПН 051881304233, № свідоцтва 03730794, р/р 26004122511001 в КБ «Приватбанк» м. Дніпропетровська, МФО 305299.

Розпорядником майна призначено Чікільдіна Олександра Миколайовича, ліцензія № 249794 від 19.10.2001 р. (49008, м. Дніпропетровськ, пров. Токарний, 55, тел. (0562) 426-843).

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Повідомлення про загальні збори акціонерів

До відома акціонерів ЗАТ «ДОРАДО»

21.03.2003 р. о 10.00 за адресою: Україна, м. Київ, вул. Лагерна, 38 відбудуться чергові Загальні збори акціонерів ЗАТ «Д».

Порядок денний:

1. Звіт Правління про підсумки фінансової діяльності Товариства за 2002 рік.
2. Звіт та висновки Ревізійної комісії.
3. Про реалізацію несплаченої частини акцій між акціонерами Товариства.
4. Затвердження проекту змін до статуту товариства.
5. Інші питання за поданням акціонерів товариства.

Збори скликаються за ініціативою Президентської ради ЗАТ «Дорадо».

Господарський суд Харківської області порушив справу про визнання банкрутом справа № 31/133-02 ВАТ «Харківський завод пластмас», код 00203482, юридична адреса: м. Харків, вул. Залютинська, 4, р/р 26005198344001 у Харківському ГРУ ЗАТ КБ «Приватбанк» МФО 351533.

Розпорядник майна — Завязкіна О. Б., м. Харків, вул. Сумська, 39, 5 поверх, к. 37-38, лиц. серія АА № 047827 від 17.10.2001 р.

Майнові вимоги кредиторів приймаються в місячний термін з дня публікації.

Господарський суд Полтавської області (36000, м. Полтава, вул. Зигіна, 1) порушив справу № 10/519 про банкрутство Приватного підприємства «Олімп» (37000, м. Пирятин, вул. Леніна, 59, п/р № 26006362564067 в ПРУ КБ «Приват-Банк» м. Полтава, МФО № 331401, Код ЄДРПОУ № 25153851).

Розпорядник майна ПП «Олімп» арбітражний керуючий Маковий Олександр Віталійович (ліцензія № 250345 від 15.02.2002 р.).

Претензії кредиторів приймаються протягом одного місяця з дня публікації цього оголошення.

Общество с ограниченной ответственностью «Крымспецсервис»

(Код ЕГРПОУ 30628340) сообщает, что по решению участников Общества от 23/01/2003 г. реорганизуется в Закрытое акционерное общество «Крымспецсервис». Претензии кредиторов принимаются в течение месяца с момента опубликования настоящего объявления по адресу: г. Киев, ул. Голосеевская, 17-а.

Общество с ограниченной ответственностью «Торговый дом «Артбухта»

(Код ЕГРПОУ 30628335) сообщает, что по решению участников Общества от 23/01/2003 г. реорганизуетмся в Закрытое акционерное общество «Торговый дом «Артбухта». Претензии кредиторов принимаются в течение месяца с момента опубликования настоящего объявления по адресу: г. Киев, ул. Голосеевская, 17-а.

Згідно з наказом Мінпаливенерго України від 25.12.2002 року № 756 ліквідується ДВАТ «Брянківська автобаза» —дочірнє підприємство ДХК «Луганськшахтобуд» (ід. код 00166829).

Претензії приймаються протягом двох місяців з моменту публікації за адресою: 94100, Луганська обл., м. Брянка, вул. Жуковського, 2.

ООО"Статус"
(код ОКПО 23933355 зарегистрировано 20.05.95г.)
объявляет о своей ликвидации.
Претензии принимаются в течении 2-х месяцев
по адресу: пгт Подгороднее, ул. Набережная, 38 **т. (0562) 340-426(7)**

Регіональне відділення ФДМУ

по Хмельницькій області повідомляє, що загальні збори акціонерів

Ярмолинецького ВАТ «Сільгосптехніка»

відбудуться

18 березня 2003 року об 10.00

за адресою: 32100, Хмельницька область, смт. Ярмолинці, вул. Пушкіна, 36 в адмінприміщенні товариства.

Реєстрація акціонерів та їх представників — з 8.00 до 10.00 годин.

Порядок денний:

1. Звіт правління про підсумки діяльності товариства за 2002 фінансовий рік і перспективи розвитку у 2003 році.
2. Затвердження річних результатів по балансу за 2002 р.
3. Звіт спостережної Ради.
4. Звіт ревізійної комісії.
5. Внесення змін до статуту товариства.
6. Перевибори керівних органів (Ради, голови правління, ревізійної комісії).

Для участі в зборах акціонеру потрібно мати документ, що посвідчує особу (паспорт), представнику акціонера-доручення та документ, що посвідчує особу.

Контактні телефони: код 8-038-53, тел. 2-14-98, тел. 2-13-60.

В соответствии со ст. 45 Закона Украины «О хозяйственных общес–твах», акционер, ЗАО «Укрвторпродукт», владеющий более чем 10% акций ОАО «Укрхимэнерго»,

объявляет о проведении внеочередного общего собрания акционеров ОАО «Укрхимэнерго» 15 марта 2003 года со следующей повесткой дня:

1. О внесении изменений в Устав ОАО «Укрхимэнерго» и утврждение его новой редакции.
2. Об отзыве и избрании членов Совета акционерного общества.
3. Об отзыве и избрании членов исполнительного органа общества и ревизионной комиссии.
4. О передаче права ведения реєстра.
5. О реорганизации ОАО «Укрхимэнерго».
6. О представительствах и филиалах ОАО «Укрхимэнерго».

Данное собрание, в порядке исключения, проводится в г. Новомосковске, Днепропетровской обл.

Собрание состоится 15 марта 2003 г. в 14.00 в г. Новомосковске, Днепропетровской обл. по адресу: ул. З. Белой, 156 А.

Регистрация участников собрания будет проводится с 12.00 до 13.45 15 марта 2003 г. по месту проведения собрания. Для регистрации при себе необходимо иметь документ, удостоверяющий личность (паспорт) и сертификат акций (необязательно).

До уваги акціонерів

Відкритого акціонерного товариства

«Нафтопереробний комплекс — Галичина»

У зв'язку з вимогами чинного законодавства України реєстратором АТ «НПК-ГАЛИЧИНА» розпочато обмін сертифікатів простих іменних акцій старого зразка (випуску 1995 року) на нові.

Для заміни сертифікатів, а також по всіх питаннях, пов'язаних з цим просимо звертатися до реєстратора:

43025, м. Луцьк, а/с 196 тел. (0332) 78-78-91

Консалтингова фірма «Реєстратор»

З повагою

Правління АТ «НПК-ГАЛИЧИНА».

Cyan Magenta Yellow Black

Нікуди бігти

2. Боже, дай документ

Абдула Кадира Расулі називають хто міністром, хто дипломатом. І одне, і друге правильно. Живе він за дипломатичним паспортом. І з 1985-го до 1992 року очолював афганське Товариство Червоного Півмісяця (спочатку як заступник, згодом — як в. о.). А в Афганістані ця посада прирівнюється до міністра.

Крім того, у нього було благодійне товариство «Організація Кабул», яке займалося просвітницькими програмами, що стосувалися дітей і жінок. Але сам Расулі насамперед відрекомендувався як журналіст, бо починав свою кар'єру політичним оглядачем в агентстві «Бахтар».

Його шлях із Кабула до Києва розстягнувся на сім років. У проміжку був ще Пакистан. Батьківщина не відпускала, а Ісламабад не так уже й далеко від Кабула. Коли ставало геть тоскно, пан Расулі їхав до Афгану. Звичайно, з приходом до влади талібів шлях закрився.

А потім довелося залишити й Пакистан. Спочатку одне за одним з цензурних міркувань закрили створені ним два благодійні товариства (тоді Пакистан підтримував політику Талібану). А після одного з антиталібських виступів Абдул Кадир Расулі зрозумів, що його життю загрожує небезпека.

Нині біженець пан Расулі мріє про українське громадянство. Чим займається? Та нічим. Хоча ні, склавши руки, звичайно, не сидить. Продовжує писати статті про громадсько-політичну ситуацію в Афганістані, про історію країни. Пише й відкриті листи. Один було передано Біллу Клінтону, коли той приїжджав до Києва. Пан Расулі хотів звернути увагу американського президента на те, що діється в Афганістані. Писав і Генсеку ООН Кофі Аннану, закликаючи цю організацію повернутися обличчям до проблем афганських біженців.

Власне, й під час нашої бесіди він заявив, що хоче зупинитися на двох моментах: чого афганські біженці чекають від України і що хочуть отримати від ООН. Говорячи, посилався на Загальну декларацію прав людини і Конвенцію ООН про статус біженців. Зрозуміло, що ці документи він знає назубок...

Отже, чого ці люди чекають від нової батьківщини (так Україну вони називають самі)? В афганців є прислів'я: «Боже, не треба мені допомагати. Дай лишень документ, а далі я подбаю про себе сам». Шість місяців тому було прийнято Закон про біженців, згідно з яким людина, котра мешкає в Україні 3—5 років зі статусом біженця, має отримати громадянство. Чимало афганців одразу поспішили здати свої документи, але поки що стан справ туманний.

Друга проблема — освіта. Молоді люди закінчують школи й «зависають у повітрі». Безплатну освіту здобути не можуть, на платну — бракує коштів. Але ж ці юнаки й дівчата пов'язують своє майбутнє життя з нашою країною, тут хочуть реалізувати свої можливості. Та хіба сама Україна не зацікавлена, щоб ці люди не стали п'ятою колоною? До речі, багато країн надають біженцям безплатну освіту.

Третя, і найголовніша проблема — житло. Конвенція гарантує право біженців на безплатне житло, але в нашій країні поки що про це право не чули. «Ми знаємо, що в Києві житлове питання стоїть дуже гостро, — каже пан Расулі. — Підвищуються вартість квартир, орендна плата, комунальні платежі. Але ми зіткнулися ще з однією проблемою. Чимало агентств відмовляються здавати в оренду квартири людям східних національностей. А дільничний вимагає офіційний документ про оренду».

І нарешті — умови для спокійної роботи. Адже кожна людина має право на роботу і достойну зарплату. Але щодо біженців воно чомусь не діє. «Якщо Україна не може виконати всі ці вимоги, — вважає пан Расулі, —то повинна рекомендувати своїх біженців іншим країнам. Є й така практика».

Майже ті самі вимоги адресовано й ООН: допомогти Україні в житловій проблемі, в питанні освіти. Але є ще один немаловажний момент. Це умови для тих, хто вирішив повернутися на батьківщину. «Я регулярно телефоную до Кабула і знаю, що вже багато моїх колег повернулися назад у рамках програми RQA (повернення кваліфікованих афганців на батьківщину). Людина підписує контракт, згідно з яким вона добровільно повертається до Афганістану, а ООН гарантує їй роботу, фінансову підтримку, безплатне житло протягом певного часу, необхідного для того, щоб вона могла стати на ноги. І що найголовніше — зобов'язується повернути її на нову батьківщину, якщо ситуація в Афганістані знову погіршиться чи просто справи не підуть на лад. Поки що на нашу країну ця програма не поширюється, і бажаючі поїхати до Афганістану можуть розраховувати лише на 100 доларів відпускних.

Але при цьому більшість афганських біженців усе-таки пов'язують своє майбутнє з Україною. І взагалі, така риса національного характеру — вважати батьківщиною ту країну, в якій живеш. Бо що таке кордони? Це вже потім їх нанесли на карти. Великий Сааді казав: усе людство створено з одного матеріалу, це єдиний організм. Якщо заболить рука, голова також відчує. А на руці ж бо — рана.

Наталя ФІЛІПЧУК.

(Продовження. Початок у № 16).

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Пан Расулі знає права біженців.

Булгаковський примус прикрасить Москву

А може, спотворить?

Навколо Патріарших прудів, що їх оспівав Михайло Булгаков у «Майстрі і Маргариті», нині вирують неабиякі пристрасті.

Спочатку москвичі прийняли в штики рішення столичної влади про очищення ставів. Усі вважали, що це спроба знищити дорогий для кожного москвича куточок міста. Та з'ясувалося, що плани у влади грандіозніші й далекогляднiші. Вона прагне не просто впорядкувати Патріарші пруди, а й зробити цей затишний куточок прибутковим місцем із казино, ресторанами, дорогими кафе і магазинами.

Залучати багату публіку в ці місця буде сам Михайло Булгаков, якого посадовлять на поламану бронзову лаву, і 12-метровий примус, що його в романі «ремонтував» сам булгаковський Бегемот. От навколи цієї принади в Москві й спалахнули неабиякі пристрасті. Особливо обурює людей те, що окрай ставу здійматиметься постать Єшуа. Для того, щоб у мороз не виникало враження, ніби він іде по кризі, воду у ставку навіть у 30-градусний мороз підігріватимуть. Уявіть собі, скільки коштуватиме казні вічне літо на ставку. А як зреагує на це підігрівання флора і що скажуть риби?

Ось чому москвичі нині протестують проти такої містифікації. Востаннє у столиці так дружно чинили опір встановленню пам'ятника Петру I на Москві-ріці, котру спотворило творіння великого майстра гігантоманії Церетелі. Але до вищезгаданих «шедеврів» Церетелі не має жодного стосунку. Його вирішили переплюнути скульптор Олександр Рукавишников і головний архітектор Москви Олександр Кузьмін. До того ж через голови москвичів, які дуже цінують затишну, майже камерну атмосферу Патріарших прудів.

Не виносячи цей проект на суд громадськості, Мосміськдума вже прийняла рішення виділити на увічнення примуса заввишки у чотириповерховий будинок і всілякої булгаковської нечисті 90 мільйонів рублів з гаком. Москвичі, звичайно, переконані, що переважну частину бюджетних коштів буде витрачено на спорудження злачних місць, які дадуть їхнім господарям великий зиск. Бронзовий письменник, так само, як обурені мешканці прилеглих будинків, буде чужий на прийдешньому бенкеті «жирних котів». І хоча керівництво фірми, котра отримала вигідне замовлення на впорядкування, запевняє, що найдорожчими будуть скульптурні композиції, а також облицювання набережної гранітом і мармуром, фахівці змогли підрахувати, скільки грошей витече зі ставу до кишень можновладців і власників казино.

А Патріарші пруди були такі романтичні й привабливі! Варто було трохи напружити уяву, і навколо них виникали всі булгаковські герої. При цьому кожен відвідувач міг пофантазувати і уявити собі власного Бегемота, Майстра і Маргариту. Тепер «новим росіянам», які навряд чи читали Булгакова, не доведеться особливо напружуватися. Оно — примус, оно — чувак, який його вигадав, а далі — цілуються Ромео і Джульєтта. Їм заперечать, що таких у Булгакова немає. А яка різниця? Адже облич бронзових Майстра й Маргарити, злитих у поцілунку, все одно не буде видно. Вони будуть закриті волоссям. Не подивую, якщо цю скульптурну композицію злоріки назвуть побаченням «голубих». Чекати відкриття булгаковських місць для публічного огляду, за словами головного художника Москви Ігоря Воскресенського, доведеться недовго. До кінця травня 2003 року письменник і вся його нечисть отаборяться на Патріарших прудах.

Ярослав СЕРГІЄНКО.

Москва.

ВІСТІ З ДІАСПОРИ

Січень — місяць свят

За традицією в січні українці латвійської столиці святкують Різдво. Інколи — і День возз'єднання українських земель. «Друга хвиля» свят прокотилася й містами Вангажі та Вентспілс.

У гості до вангажців приїхали земляки з міста Резекне та столиці. Організували свято член ради Спілки українців Латвії Іван Омельчук і член ради Товариства «Дніпро», керівник ансамблю «Веселка» Василь Литвинюк. У Вангажі, який виник на базі залізобетонного комбінату, багато українців, і вони задають тон у культурному житті міста. З їхньої легкої руки почали проводити фольклорні фестивалі, в яких беруть участь латиські, російські, білоруські колективи.

«Ноу-хау» І. Омельчука, колишнього головного інженера найбільшого в Балтії підземного газосховища, і В. Литвинюка — це вміння знаходити спонсорів. Схоже, ніде в Латвії в розрахунку на одного мешканця не знаходять стільки коштів для розвитку культур нацменшин. Але «на спонсора надійся, а сам не зівай!». Пан Омельчук з дружиною та донькою забезпечили варениками численних гостей. Не магазинними — особисто їх ліпив! А у вертепі ще й царя Ірода зображував. Дружина каже: «Дозволила я йому чорнобурку для цього порізати. А що вдієш?..»

У Вентспілсі свято було також задумане як багатонаціональне. Його організувала Асоціація національно-культурних товариств міста на чолі з Володимиром Поліщуком (наша людина!). Після урочистого відкриття на Ратушній площі урочистості перемістилися до Будинку культури. Місцеві хори «Слов'яни», «Здравиця», ансамбль «Мрія», ризька «Івушка» і співали, і танцювали, і сценки зображували. Глядачі дякували артистам, а ті — режисерові Вірі Перепелиці.

Концерт плавно перейшов у застілля. За святковим столами говорили і про справи (як без цього?), тим паче що в гості приїхали керівники Спілки українців Латвії. В. Поліщук зазначив: незважаючи на підтримку мерією міста, є чимало проблем. До честі українців Латвії між їхніми організаціями немає суперечностей, хоча координація планів і дій ще недостатня. Візи в Україну коштують недешево, до того ж за ними треба їхати в Ригу. Дорого обходиться й дорога. Слабшають зв'язки з батьківщиною. Всі з нетерпінням очікують, коли набере чинності багатостраждальний закон про статус зарубіжних українців.

Володимир СТРОЙ.

Фото АП.

Поблизу невеликого шотландського містечка Авімора пройшли Королівські біга на собачих упряжках. У них взяли участь понад 200 спортсменів зі своїми собаками.

Світлі перспективи Польщі

АНОНСУЄМО КОНКУРС

Зв'язок можна підтримувати по-різному. Увага: незабаром буде оголошено конкурс, в якому наша газета виступить головним інформаційним спонсором. Конкурс проводять Посольство Польщі в Україні і Національна телекомпанія України. Від учасників вимагатимуть знань відносин Польщі та ЄС, деяких подій польської історії та історії Європи. На переможців чекають заманливі призи. Умови конкурсу читайте в «Голосі України» 8 лютого. Участь у ньому зможуть узяти всі наші передплатники й ті, хто придбає цього дня газету: треба буде відповісти на надруковані в ній запитання, а вирізку надіслати за вказаною адресою. Готуйтеся!

Наступного року сусідня з нами Польща вступить до Європейського союзу. Безперечно, це стане однією з найвизначніших подій у польській історії загалом і, мабуть, таки подією номер один у її новітній, постсоціалістичній, історії. Можливо, приєднання до Євросоюзу, який асоціюється з поняттями «Єдина Європа» або «Європейський дім», стане для Польщі початком поновлення європейського статус-кво. Могутня до XVIII століття держава, яка потім занепала й віками була об'єктом поділів-перерозподілів для інших, тепер знову отримує шанс стати однією з тих, що роблять погоду на континенті.

Польща — найбільший із десяти нових членів, що приєднаються до ЄС наступного року. Вона вже усвідомлює свою можливу вагу і значення для Євросоюзу. У грудні в Копенгагені наші західні сусіди довели, що вміють відстоювати свої інтереси, й добилися значно вигідніших умов вступу за кількома важливими пунктами переговорів. Англійська газета «Індепендент» нещодавно писала: поляки дуже хворобливо сприймають, коли їх порівнюють з меншими країнами, наприклад з Естонією. «Чому ніхто не порівнює Люксембург з Німеччиною або Бельгію з Францією? — риторично запитувала польський міністр з європейських справ Данута Хюбнер. — Ми — велика країна, і, звичайно, в нас не такі проблеми, як у менших держав». Так, розміри Польщі дають польському урядові політичні переваги, але й спонукають до відповідальності: що більша держава, то менше вона має права на помилку, бо важче потім ці помилки виправляти. Україні це добре відомо.

Після Копенгагена польський євроінтеграційний поїзд рушив до своєї кінцевої зупинки. Вже почалася реалізація деяких із досягнутих у данській столиці домовленостей. Наприклад, лібералізація ринку енергопостачання: відтепер електростанції зможуть вибирати постачальників сировини з усього ринку ЄС. Також відбувається запровадження товарних норм Євросоюзу: польські виробники, як нині західні, нестимуть кримінальну й фінансову відповідальність за виявлені споживачами недоліки. Водночас виробники здобувають повний доступ до товарних ринків країн —членів ЄС.

Більшу свободу матимуть і польські громадяни. З 1 травня 2004 року, тобто з моменту приєднання Польщі до ЄС, буде ліквідовано товарний кордон між нею та Євросоюзом, а згодом — паспортний контроль. Останнє станеться після приєднання Польщі до Шенгенського візового простору (передбачається, що не раніше 2006 року). Поляки зможуть жити в будь-якій країні ЄС, хоча для проживання терміном понад три місяці необхідно буде вказувати джерело доходів. Ті, хто проживе в якійсь країні ЄС довше, аніж п'ять років, дістануть право участі в місцевих виборах — і як виборець, і як кандидат.

Ще один цікавий момент: протягом 12 років від часу вступу держави до Європейського союзу громадяни країн-членів не зможуть купувати в Польщі землю. Проте фермери з ЄС, які ще до закінчення переговорного процесу встигли орендувати сільськогосподарські угіддя, зможуть купити землю через сім або через три роки — залежно від регіону. Щодо іноземних підприємств, то вже з першого дня членства Польщі в ЄС земля під інвестиційні проекти стане для них доступною. Через п'ять років після 1 травня 2004-го іноземці зможуть купувати нерухомість у курортних місцевостях.

Фото АП.

Отакий вигляд нині має польсько-німецький кордон. Поки що його позначає тоненька малопомітна проволока. Незабаром не буде й її.

І багато іншого... Світлі перспективи. Особливо світлі на тлі захмареного українського майбутнього. 272 млн. євро отримає Польща від ЄС на охорону її 1100-кілометрового східного кордону: з Білоруссю, Росією та Україною.

...Упродовж сотень років українці й поляки гортали різні, часом трагічні, сторінки історії. Не раз жили в одній державі. До кінця 80-х — в одному, хай і соціалістичному, таборі. Останнє десятиліття було позначене спробами, інколи цілком щирими й незаангажованими, переосмислення минулого й прагненням до зміцнення сучасних відносин. Було навіть породжено нову формулу: «Польща — адвокат України». Тепер, з 1 липня, на кордоні запроваджується візовий режим. Усі в Україні усвідомлювали неминучість цього, прихильники проєвропейського шляху розвитку нашої держави відверто побоювалися: не забули ж, що таке «залізна завіса»... Польща заходить у двері об'єднаної Європи, до кола багатих і благополучних. Мабуть, було б лицемірним зворушливо махати вслід білою хустинкою, втирати ніби братню сльозу й виголошувати щось натхненне про україно-польську дружбу — та чи не виникає відчуття, що йде від нас хтось давно знайомий, добре знайомий?..

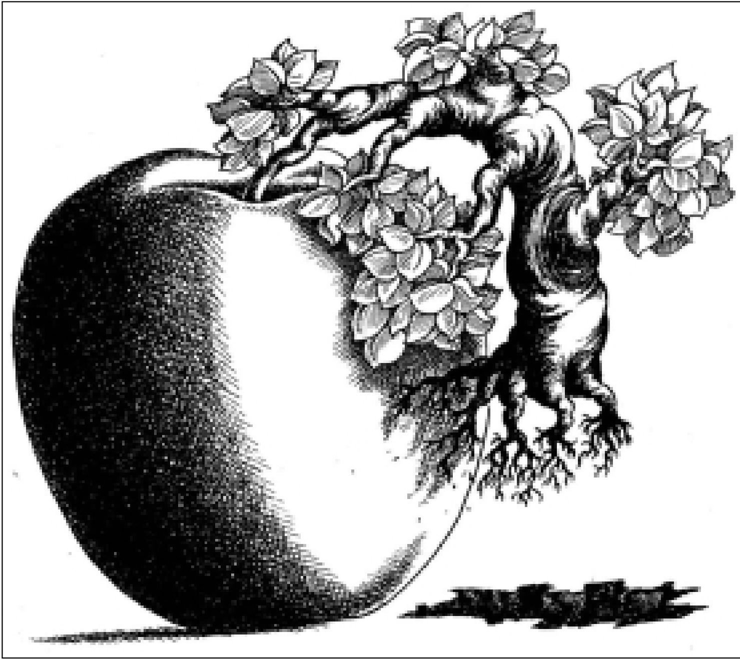
Однак сумбурне «Прощання слов'янки» тут недоречне. Життя триватиме. Можливо, наступне десятиліття принесе в наші відносини ще якусь гарну формулу. Бажано, звичайно, щоб настав такий радісний час, коли Україна не потребуватиме адвокатів. Тісні й щирі, не тільки офіційні, а й міжсуспільні україно-польські відносини цей час лише наближатимуть. Лише не втратити б зв'язок.

Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.

Хартія для Хутора?

ПРОБЛЕМА

2 травня 1996 року міністр закордонних справ Г. Удовенко від імені України підписав у Страсбурзі один документ. Йдеться про сяк-так витлумачену в офіційному українському перекладі Хартію регіональних мов або мов меншин, саму назву якої, кажуть фахівці, перекручено. Зокрема, відомий дипломат і етносоціолог В. Євтух вважає, що хибний переклад заплутав ситуацію і з визначенням мов, котрі потребують підтримки і, зрештою, захисту в умовах України, і з вибором способів реалізації положень Хартії. В. Мармазов і С. Пілєєв у книжці «Рада Європи: політико-правовий механізм інтеграції» називають документ Європейська хартія регіональних або міноритарних мов, застерігаючи від термінологічної плутанини (не «мов меншин»!). З ними погоджується і В. Євтух, доперекладаючи означення як «меншинних» і додаючи, що англійське minority (не minorities!), французьке minoritaires ніяк не можуть правити за носія ознак — логічний підмет.

Коли яблуко розбрату стає надто великим…

Хвіст від коми

Погляньте: відсутність коми перед сполучником «або» в назві Хартії тягне за собою неабиякі наслідки. «Або», як відомо, не означає «і», а розмежовує взаємовиключні речі, пропонуючи неминучий вибір, і тільки після коми «або» може пояснювати чи уточнювати щось як синонім слова «тобто». Отже, після означення «меншинних» варто б поставити ще одну кому, розглядаючи його як вставне. Англійське ж or має більше значень («або», «або ще», «якщо не», «і», «інакше кажучи» тощо), а головне — вони можуть не диференціюватися строго і цілком уживатися в одному контексті (як у сполучнику-гібриді and/or). Англійська граматика радить, але не вимагає відокремлювати комою уточнення, що його цілком може припускати логіка: European Charter for Regional or Minority Languages. Так само і французька, де ou є еквівалентом or. Та хай би логіка навіть наполягала — граматика назв суверенна в обох офіційних мовах Ради Європи і ком узагалі недолюблює. Це ми не вдумуємося в суперечливість нашого терміна «розділовий сполучник» (розділяє він чи сполучає?). Англо-французька ж традиція, навпаки, цілком гармонізує тут взаємовиключні речі.

Як бачимо, зміст двох ключових термінів Хартії можна зв'язати так і сяк, визначити один через другий, уподібнити, об'єднати чи й розвести одним тільки звуком, який для нас виявився пустим. То про яку мовну політику за Хартією, крім ганебної, можна говорити, якщо сам переклад Хартії є насильством над мовою краю?

Облаштування губернії

Етнічний регіоналізм в Україні таїть у собі небезпеку політичного сепаратизму. Адже у нас не самі собою слова «край», «земля», «область» змінилися хитрим терміном «регіон», навіть «губернія». Слово «губернатор» стало вже майже офіційним!

Хартія не розрізняє носіїв мов за національною чи етнічною ознакою і саме тому вона — ідеальне знаряддя для маніпуляцій «співвітчизниками в ближньому зарубіжжі», до яких Росія офіційно зараховує всіх російськомовних, зокрема й українців — громадян України. Адже регіональною мовою може бути мова більшості населення, аж ніяк не меншинною для краю («регіону»), хай би нею і говорила етнічна меншина.

А тим часом Хартія захищає тільки мови, які перебувають під загрозою, а не носіїв мови «союзної», тієї, якою лиш скажи на гривню «руп» — і ти вже «наш человек», ми тебе захищаємо!

У Києві недавно голова Держдуми РФ Г. Селезньов умовляв Україну ратифікувати Хартію, і його спитали, чому сама Росія її не ратифікувала. Відповідь: «А нам не треба. У нас нема таких мовних проблем, як в Україні. Були проблеми з Татарстаном, але ми ухвалили закон про кирилицю для всіх, і тепер проблем немає»! Виходить, Україна й Татарстан — один хутір?

Філологи або юристи

Чи не є ми в центрі Європи отим «роз'єднувальним сполучником»? Чому в Україні філологам доводиться опановувати тонкощі правознавства? Зрозуміло, треба вміти обстоювати свої духовні цінності. Та чи не свідчить це про брак кваліфікації у юристів мовного профілю? Та чи є така дисципліна в університетах? Професор І. Ющук, аналізуючи Хартію з огляду на потреби українського суспільства, поставив документ у контекст інших правових актів і показав, що Рада Європи 1992 року ставила іншу мету, ніж та, яку переслідують ініціатори ратифікації. Мовознавець помітив, що рекомендації Хартії щодо освіти розмиті й застарілі, що конкретизація деяких положень Хартії покладено на країну, яка її ратифікує, а підпункт 2а статті 10, який дозволяє і/або(!) заохочує використання регіональних (меншинних) мов у місцевому самоврядуванні, взагалі суперечить нашій Конституції.

Конотоп і Європа

Професор — не суддя, але він знає, що закон і право в нас — різні речі. Проте оцінює можливі наслідки ратифікації Хартії Україною так, ніби забуває про «нашу» систему правочинства. І не пояснює інших важливих речей. Зокрема, чому Хартію на початок 2003 року ратифікувало тільки 17 із 44 членів Ради Європи (див. сайт РЄ http://www. coe. int)? Чому ратифіканти взяли на себе дуже куці зобов'язання за Хартією? Чому 12 країн обмежилися підписанням Хартії (приміром, Італія, Франція, Люксембург, Росія, Румунія, Чехія), а 15 (у тім числі Бельгія, Грузія, Греція, Естонія, Латвія, Литва, Польща, Португалія, Туреччина) її навіть не підписували? Чому більшість країн Європи поставилася до Хартії прохолодно? І звідки в нас оцей театралізований ентузіазм?

Чому Європа (не вся) вимагає від України дотриматися, по суті, ритуалу приниження? І чи не дивно, що Верховній Раді, яка досі не ухвалила новий закон про мови, нав'язують ратифікацію Хартії? Чи годиться, не маючи власної концепції державної мовної політики, братися за втілення вселенських рецептів?

Та й не Хартія важлива, а те, як її тлумачити. Навряд чи вдаватимуться в нюанси Хартії у владних кабінетах. А радитися з ученими рівня Ющука чи Євтуха там не будуть! Бо там панує принцип «закон — як дишло». Хіба нині чинний Закон про мови зразка 1989 року нам не доводить: одна річ — сам закон, зовсім інша — його впровадження (читай нехтування).

Третій старт

...Президент Кучма у жовтні 1998 року подав до Верховної Ради законопроект про ратифікацію Хартії. У грудні 1999 року ВР ратифікувала Хартію, порушивши Основний Закон. Тож Конституційний Суд у липні 2000-го визнав ратифікацію нечинною. Удруге Президент подав проект закону про ратифікацію Хартії у вересні 2001-го. ВР вже не спішила. Комітет з прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин попросив Президію НАНУ дати експертизу проекту. Її дали. Вона актуальна й нині. Бо 26 жовтня 2002 року законопроект подано до ВР утретє. Той самий! І підпис той самий. От де твердість духу!

Дев'ять пунктів

В експертному висновку, зробленому для ВР Інститутом української мови НАНУ, дев'ять пунктів. Лиш один із них називає «концептуально сильну рису» проекту закону України про ратифікацію Хартії: правова рівність мов національних меншин незалежно від чисельності кожної меншини. А вісім пунктів — зауваження і застереження. Підкреслено: Хартія зобов'язує національні меншини дбати про державну мову як чинник гармонізації суспільства. А ще: Хартія виходить із тієї норми, що державна мова має виняткові права на території своєї країни, але цей документ не враховує ситуації в Україні, де контроль за виконанням мовного законодавства ніякий. Цікаво, що Хартія має паралелі в чинному Законі «Про національні меншини в Україні», який світ визнав одним із найкращих! Далі: у проекті закону названо 13 мов меншин. І не названо мови, що перебувають на межі зникнення (караїмська, ромська). Це суперечить Хартії, що покликана захистити передусім такі мови. Хибою проекту закону є відмова визначити мовне обличчя України майбутнього і подбати про виправлення перегинів радянського «співжиття мов». Наостанок сказано: якщо Хартію ратифікували лиш 14 держав, отже, її ратифікація не є умовою збереження членства в Раді Європи? Чи не вивчити досвід тих, хто ратифікував, і тих, хто ні (їх більше), а потім думати, чи приймати на себе зобов'язання за Хартією.

Віталій РАДЧУК.

КОМЕНТАР

Геннадій УДОВЕНКО, голова комітету ВР з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин:

— Законопроект про ратифікацію Хартії, відхилений Конституційним Судом, проходив через наш комітет дуже складно, мабуть, разів тридцять голосували! В чім проблема? Йдеться фактично про надання привілеїв російській мові, а це позначиться на мові українській, яка з радянських часів ще не подолала свого статусу вторинності в суспільстві. У законопроекті взято масимальні зобов'язання щодо російської, польської, угорської, молдавської, румунської й інших мов — окрім караїмської, кримчацької, котрі на межі зникнення. А саме такі мови передусім захищає Хартія. Хіба в нас російська чи польська мова на межі зникнення? Але в нас інша ситуація, у нас гине українська мова. Парадоксально, але її стан в Україні значно гірший, ніж за часів СРСР. І Рада Європи має зрозуміти нашу специфіку, ощо фактично меншинність української мови, коли найвищі урядовці можуть лиш читати, а не говорити державною мовою. Крім того, мовне питання дуже заполітизоване. Тому потрібен новий закон про мови, Хартія — потім, а в нас навпаки — педалюють ратифікацію Хартії. Це не поліпшить становища української мови.

Борис ТАРАСЮК, голова Комітету ВР з питань євроінтеграції:

— Рада Європи не вважає нератифікацію Хартії за серйозну проблему. Там це питання десь на третьому-четвертому місці після свободи слова. З Хартією у нас багато наламано дров. Коли Хартію передали до нашого комітету, ми вивчили історію невдач з її ратифікацією і збагнули: причина не в юридичних формальностях, а глибше. Більшість країн-учасниць пішли шляхом, вказаним самою Хартією, у Пояснювальній доповіді до якої сказано: будь-яка мова, а особливо рідкісна й близька до відмирання, є часткою загальної культури Європи. Отже, йдеться про збереження європейської культурної спадщини. І кожна країна визначає, якими мовам на її території загрожує відмирання. Найбільше таких мов узялась захищати Словаччина (дев'ять), а ми — тринадцять. Ми й тут попереду Європи! У нашому списку це російська й ще дванадцять. Серед них «єврейська». А є така мова? Є їдиш та іврит, до того ж останній не має поширення в Україні. Це нефаховий підхід! Або «грецька мова». Нема в нас такої, мова наших греків — ромейська та урумська. Чи не дивно, що чотири роки вовтузяться з документом і досі грамотно не сформулювали список мов, які підлягають захисту, а тих, яким справді це треба, у списку нема! Тому ми запропонували створити робочу групу з представників законодавчої й виконавчої влади, в тім числі з адміністрації Президента. Група двічі засідала й дійшла згоди: треба міняти підходи до законопроекту. Тобто до списку, як і вимагає Хартія, мусять увійти мови, яким загрожує зникнення і які зовсім не захищені. Дійшли згоди й щодо обсягів захисту (згідно з Хартією, ці обсяги розписані у 35 пунктах по кожній мові). Щодо фінансових аспектів: наші зобов'язання, принаймні поки що, повинні відповідати можливостям держави, адже ніхто не рахував, скільки це коштуватиме в обсязі президентського проекту! До речі, Хартія дозволяє і після ратифікації брати зобов'язання про захист інших мов. І ще домовились: якщо за чотири роки не вдалося ратифікувати Хартію, то нема жодної потреби надто поспішно ратифікувати її тепер.

Рауль ЧІЛАЧАВА, заступник голови Держкомнацміграції України:

У законопроекті про ратифікацію Хартії записано кілька таких мов, які захисту в Україні не потребують, бо ніяке зникнення їм не загрожує. Тому є певне занепокоєння громадськості, інтелігенції: чи не загострить це міжетнічні стосунки, коли ці мови зіткнуться на тім, хто більше потребує захисту, хто менше? Вважаю цілком розумним, що нині створюють комісію для вивчення проблеми, щоб потім не махати кулаками вслід поїзду. Справді, хай філологи, політики, політологи, інші фахівці ще раз оцінять, що ця Хартія дає в наших умовах. Це нормально, бо в самій Європі немає єдиного розуміння «Європи». Одна «Європа» свої проблеми давно вирішила, інша «Європа» лиш географічно означена, а весь «європейський» антураж духовного й правового життя там тільки вибудовується.

ХРОНІКА

Ліпше диктант, аніж диктат

III міжнародний конкурс з української мови імені Петра Яцика — одна з найуспішніших наших культурних акцій. Про цей проект — бесіда з президентом Ліги українських меценатів Володимиром ЗАГОРІЄМ:

— Конкурс народився три роки тому з ініціативи відомого бізнесмена і мецената з Канади Петра Яцика. Наша Ліга звернулася до Міносвіти: є ідея, ми згодні її фінансувати. Міністр В. Кремень нас підтримав і восени 2000 року конкурс стартував за участю понад 200 тисяч школярів. Другий конкурс — уже понад п'ять мільйонів школярів, учнів ПТУ, студентів. І це в країні, яку довго і потужно русифікували! Здавалося, що цю проблему з місця вже не зрушити.

— П'ять мільйонів — межа? Адже у нас 6,8 млн. школярів, 0,5 млн. учнів ПТУ і 1,5 млн. студентів…

— Не забуваймо про українців з-за кордону! Конкурс показав, що разом багато можна зробити, навіть українізувати Україну. Тому дуже важливою була підтримка Національної радіокомпанії, яка широко висвітлювала обидва конкурси, а заключні свята української мови з нагоди завершення конкурсів транслювала в прямому ефірі. Нас чули і вдома, і в Австралії, Канаді, Росії. А чого вартий проведений Національним радіо 22 травня Радіодень рідної мови і Всеукраїнський радіодиктант для тисяч слухачів.

— Не кажуть, що великі премії — це непедагогічно?

— Я не чув. Хоча ми справді щедрі. У другому конкурсі нагородили понад 1500 школярів і студентів. Премії досить високі: 10—11 класи — 7000, 8—9 класи —6000, 7, 6, 5 класи — 5000, 2—3 класи — 4000. Зіпсувати дітей ці гроші не можуть, бо вони чесно зароблені. До речі, 2002 року в конкурсі вперше взяли участь студенти технікумів, коледжів і ПТУ. Серед переможців — студенти Харківського педколеджу, Шахтарського технікуму Донецького університету економіки і торгівлі, Київського педколеджу, Хмельницького музучилища. Шкода, що учням ПТУ непросто перемагати, гадаю, вони покажуть себе у третьому конкурсі. Конкурс задумувався передусім для дітей, молоді. Але торік ми вперше нагородили десятьох учителів української мови, учні яких виборили перші місця.

— Жертводавців конкурсу з діаспори — понад двісті. А з України багато?

— Люди і суми різні. 55 тисяч доларів дав добродій з Канади Станлі Пітерсон. 20 доларів — анонімний жертводавець. А лауреат премії ім. Нитченка директор видавництва «Українська енциклопедія» Михайло Зяблюк передав у фонд конкурсу свою премію — 1000 гривень...

— А як партії, що на людях «рвуть сорочку за неньку»?

— Надто щедрих нема. Тим, хто хотів «засвітитися» в конкурсі перед виборами, ми відмовили. І гроші, і люди мають бути чисті. Та ми уважні до тих, хто має пропозиції. Якот народний депутат О. Кузьмук, «Експресбанк» (голова правління Ю. Джус), який встановив премій на 23000 гривень, Всеукраїнське об'єднання «Держава» (голова В. Бачигін) — на 8000 гривень. Серед благодійників — низка ЗМІ, чиї редактори увійшли до нашої наглядової ради, видавництва «Смолоскип», імені Олени Теліги, «Обереги», «Школа», «Наукова думка», «Просвіта», «А-ба-ба-га-ла-ма-га», «Либідь», «Абрис», «Основи», «Махаон-Україна», «Українська енциклопедія», «Український письменник», «Юніверс», «Дух і літера». Чудово, що зацікавилися III конкурсом і міністерства, зокрема оборони, охорони здоров'я, транспорту, що мають свої навчальні заклади. А в ідеалі хай би вся Україна, діти й дорослі, щороку виходили на цей марафон. А вінцем його міг би стати Всеукраїнський диктант за участю Президента, народних депутатів!

Бесіду вела Світлана КОРОНЕНКО.

КАЛЕНДАР

Бурхливий Байрон

215 років тому народився Джордж Гордон Байрон — один з найвидатніших романтиків (Гете взагалі вважав, що потужнішого поета він не знає в цілім світі).

Байрон походив з родини, в якій було чимало славних моряків. Його дядько мав на флоті прізвисько Бурхливий Джек. А Джордж відомий і бурхливою поезією, і вдачею. Змалку мав хвору ногу, а коли хвороба відпускала, взував солдатські чоботи. Добре стріляв: міг всадити дві кулі поспіль в одне «яблучко» з точністю до міліметра. Він оспівав трагічну самотність, світову скорботу й шляхетний анархізм, і всюди мав послідовників, дуже різних, від Лермонтова до Махна. Його «Паломництво Чайльд-Гарольда» перекладено багатьма мовами (у нас — Д. Паламарчуком). Майбутній поет успадкував титул пера Англії в десятирічному віці. Він лиш двічі виступав у парламенті, але то були прикметні промови: одна — на захист луддитів (руйнівників верстатів), друга — про проблеми католиків. Отже, природжений опозиціонер. Коли греки повстали проти турків, Байрон продав маєток, завантажив корабель зброєю й рушив на поміч Греції. Війна йшла в'яло, це дратувало поета, він вочевидь шукав смерті й знайшов її. Застудившись під дощем, помер весною 1824 року. До речі, його онук Джек пішов служити на флот і прийняв смерть теж від води.

Аттила МОГИЛЬНИЙ.

ФОТОФАКТ

Легендарну київську виставу «Варшавська мелодія» невдовзі можна буде знову побачити. Автор нового варіанта п'єси та постановник — Ігор Афанасьєв. Сьогодні вистава починає гастрольне турне по США й Канаді, а весною її побачать кияни.

На знімку: Олеся Власова та Ада Роговцева в новій «Варшавській мелодії».

ДАЛІ БУДЕ

І всі вони крутяться!

Читачі, мабуть, пригадують: на початку нинішньої зими ми писали про хитрі пляшки, в які вино влити легко, а вилити дуже непросто. Виставлялися ті пляшки у столичній галереї «Гончарі». Щойно в «Гончарах» знову відкрито виставку дивовижних речей. Цього разу —дерев'яних вічних двигунів!

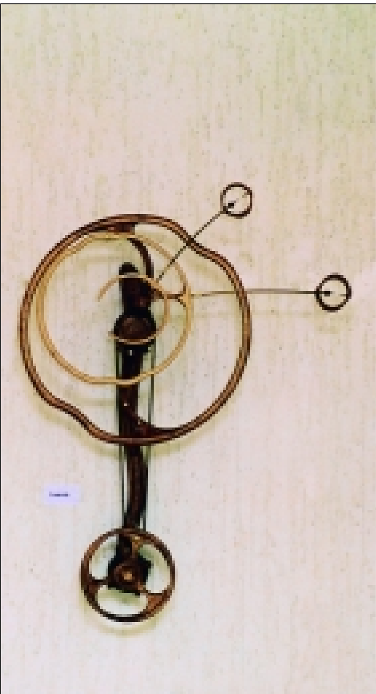
Виставка зветься «Оберіг реальності». Цим художник ніби хотів сказати: у нашому віртуальному світі важливо, щоб людину оточували речі явні і вічні. Але не надто бездушні. Тому-то ці двигуни — дерев'яні. Їх хочеться погладити, як ото гладять кота.

Автор двигунів — Іван Піддубний. Він морський радіоінженер, живе в Кореїзі, Крим. З дитинства конструює механічні пристрої. Втім, те, що є на виставці, важко назвати механікою. Ці двигуни швидше нагадують фонтани, але тут пульсує і ллється не вода, а дерево!

Двигуни веселі, кожен зі своїм характером та іменем. Ті, що мають жіночі імена (приміром, Kolett), мають вдачу примхливу, майже істеричну. А двигун з чоловічим іменем (Fazus) — буйний, трохи дикий.

Придивившись, розумієш: хоч усі вони тут справді крутяться самі по собі, нема ніякого секрету вічного двигуна. Є лиш секрет фантазії. Мені, грішному, на виставці найбільше сподобався двигунчик з філософською назвою Wine is Time (тобто, Вино є Час). Як усе геніальне, штучка ця проста: велика зелена пляшка, в шийці її — металевий штир, а на ньому крутиться елегантне дерев'яне колесо без спиць. І все! Враження таке, що рухають оте колесо невидимі винні пари, збережені в пляшці. Втім, якщо з вами будуть діти-дошкільнята, можете їм пояснити, що за таким самим принципом працювала Незнайкова машина на газованій воді з сиропом! А це, мовляв, дорослий варіант тієї машини. Вони повірять. Та й ви самі на мить повірите, і не помилитесь. Сходіть. Виставка триватиме до кінця січня.

Христофор ГРУША.
Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

ЦЬОГО ДНЯ

■ 1655 р. Битва під Охматовом (Черкащина). Козацькі полки на чолі з Б. Хмельницьким та російські війська спинили польське військо з татарськими загонами.
■ 1770 р. У Кодні (Житомирщина) страчений Сокового зять Михайло, бандурист, учасник Коліївщини.
■ 1906 р. Помер київський видавець Стефан Кульженко.
■ 1918 р. У бою з більшовицькими військами під Крутами загинуло 300 київських студентів та гімназистів.
■ 1979 р. Місто Переяслав-Хмельницький нагороджено орденом Дружби народів.

ЕКСПОНАТИ

Лесина чадра

Всеукраїнський інформаційно-культурний центр у Сімферополі подарував музею-садибі Лесі Українки, що в селі Колодяжному на Волині, кримськотатарську чадру (мараму).

Перебуваючи в Криму, за даними працівників музею, Леся багато спілкувалася з кримськими татарами і написала добірку віршів кримськотатарської тематики, а на знак свого доброго ставлення привезла з собою з сонячного Криму мараму. Та згодом чадра загубилася і у фондах музею не значилася. Тепер вона висітиме в музеї над робочим столом поетеси.

Всеукраїнський інформаційно-культурний центр також планує допомогти Золочівському музею східних мистецтв у організації етнографічної експозиції кримськотатарського і турецького залів, **повідомляє Укрінформ.**

ОТАКОЇ!

Про що знали чоловіки...

Ось як треба знущатися з чоловіків. В американському штаті Орегон опубліковано книгу з 96 незаймано чистих сторінок. Під назвою «Все, що знали чоловіки про те, як піклуватися про себе, поки не з'явилася жінка».

А опублікувала цей шедевр навіть не якась феміністка, а подружня пара — Джордан та Лінді Швейгер. Загалом, усе це скидається на чергову постмодерністську акцію. Наприклад, назву для книги подружжя вибрало з варіантів, запропонованих простими відвідувачами сусіднього супермаркету. Одне радує: результат цього культурно-художнього мракобісся непогано продається, а всі гроші йдуть на добродійні цілі, **повідомляє агентство Укрінформ.**

ХАРАКТЕРИ

Життєві балади Олега Гаврилюка

Один з перших своїх концертів київський автор-виконавець Олег Гаврилюк давав у Житомирській виправній установі — на «зоні». Як, ви думаєте, сприйняла аудиторія молодого чоловіка в білому (!) костюмі? Тодішній виступ співак почав словами: «Пробачте, що прийшов, як фраєр. Просто мені хотілося принести у ваші будні щось світле...» Зал зааплодував.

Хоч би як парадоксально це звучало, але у тих місцях (власне, як і в будь-якому замкнутому середовищі — армії, лікарні, на підводному човні) набагато чіткіше проявляється межа між чорним і білим, правдою й неправдою. Далека від «тюремної лірики» творчість Олега Гаврилюка сподобалася. Бо між рядками пісень — відвертість, яка підкуповує. Наче юнацька наївність з усією гостротою підліткових переживань.

Перший професіонально виконаний альбом співака має назву «Оголена душа» (2002). До цього був пробний збірник пісень, створений для друзів, — «Усе біжать роки». В ньому, вважає Олег, тривали пошуки нинішнього Гаврилюка, частина пісень були йому не близькі. А початком музичної кар'єри стала пісня «Синок», присвячена другові, який загинув. Успіх кліпу на цю пісню приніс авторові першу перемогу.

— Один час, — розповідає Олег, — я думав, що моя мрія — співати — ніколи не здійсниться. Та знайомство з людиною, яка записала першу пісню в 50 років, допомогло зрозуміти: я вважатиму себе невдахою, якщо цього не зроблю. Тепер я щасливий, бо відчув той «кайф», коли твоя музика потрібна людям.

Його пісні без модного сексуального присмаку, без явного розрахунку на популярність. Це романтичні балади про життя. Може, тому в сучасному українському шоу-бізнесі зі ставкою на ультраоригінальність Олегові непросто. Його своєрідність в іншому. Естрадним кумиром Гаврилюк вважає Йосипа Кобзона — людину, яка поважає людей, для яких творить. Траплялося, — каже мій співрозмовник, — концерти Кобзона затримувалися на півтори-дві години. Йосип Давидович не сідає ні на хвильку — штани мають бути ідеально випрасувані! А ще Алла Пугачова — співачка, яка творить хорошу музику і вміє здивувати слухача.

А своїх шанувальників Олег Гаврилюк незабаром порадує концертами по всій Україні.

Ірина БУЛАНЕНКО.

ЕКСТРИМ

Недозволений адреналін

Влада Угорщини прирівняла катання на ковзанах до недозволеного небезпечного екстриму. Природний каток прийнятної площі в країні тільки один — знамените озеро Балатон. Тепер кожного, хто поткнеться на його поверхню в ковзанах або іншому зимовому спортивному спорядженні, швидко наведуть на розум штрафом у 140 доларів...

Справжнім екстремальникам це не завадить. Їм приємно лоскоче нерви те, що внаслідок відлиги шар льоду зменшується з кожним днем. Утім, і в попередні роки влада ставилася до тих, хто катався на Балатоні, прохолодно і ніколи не гарантувала їм безпеку: шанс провалитися під лід там був і за температури, істотно нижчої за нинішню, **повідомляє агентство Укрінформ.**

ВИПАДОК

Невдоволений небіжчик

Нічний грабіжник, що промишляв у замбійській столиці Лусаці злодійством на цвинтарі, врятувався від поліцейських, вдавши з себе «живого трупа».

В останній похід йому нічого не сподобалося, крім труни. Недовго думаючи, він витрусив з неї «хазяїна», завдав трофей на плечі й рушив додому. Не пройшов і кілька метрів, як наткнувся на нічний патруль поліції. Але злодій виявився не з полохливих. На запитання, що він робить у таку пізню годину на кладовищі, відповів, що переїжджає на своє законне місце поховання. Родичі, відповідав чоловік, поховали мене, всупереч моїй волі, на районному цвинтарі, а я бажав бути похованим на центральному, і зараз іду туди, де хотів би знайти вічний спокій.

Почувши такі слова від обсипаної землею чи то людини, чи то примари, та ще з труною на спині, стражі порядку перелякалися і відпустили «небіжчика». А наступного дня в поліцію надійшла інформація про чергове пограбування могили, **повідомляє агентство Кореспондент**.

ПЕРСПЕКТИВА

Вільному сміхові — зелену вулицю

Такий нині час — модно критикувати. І це у нас не так, і це не так. Адже не все так погано у нашому домі. А що хороше? — запитає читач. Відповідаю: ми не втратили почуття гумору — одну з головних національних особливостей.

Свідчення того — другий семінар українських карикатуристів. Для участі в цьому зібранні до столиці було запрошено директора Міжнародної мережі з захисту прав карикатуристів Роберта Рассела (США), відому американську художницю, володарку найпрестижнішої «карикатурної» Пулітцерівської нагороди Енн Телнейс, а також майстрів смішного жанру із різних міст України — Львова (О. Дергачов), Донецька (Д. Скаженик), Бердичева (І. Лук'янченко), Києва (В. Казаневський, Є. Васильченко, С. Алєєв, О. Середа), Одеси (О. Барабанщиков) та інших талановитих авторів.

Попри всю серйозність теми («Особливості становлення і розвиток професійного об'єднання карикатуристів ЗМІ України»), та інші, не менш важливі проблеми, які обговорювалися учасниками під час роботи майстер-класів, карикатуристи отримали довгоочікувану можливість обмінятися досвідом у неформальній обстановці.

Ось що, зокрема, зазначила молода художниця-«голосоукраїнка» Євгенія Васильченко:

— Завдяки ентузіазмові Володимира Казаневського, який очолює благодійну організацію «Митець», і фонду «Відродження» художники всіх регіонів України змогли відчути спільність інтересів, визначити своє місце в соціально-політичному та культурному житті країни. Ми начебто варилися, що називається, «у власному соку», і, нарешті, отримали можливість об'єднати свій потенціал та обмінятися думками з приводу наших завдань і ролі в ЗМІ.

Любов СТАНАЧИЧ.

Почуття гумору, як почуття такту — або є, або немає

Мал. Євгенії ВАСИЛЬЧЕНКО.

Українська карикатура добре відома у всьому світі. За роки незалежності України на престижних міжнародних конкурсах та фестивалях карикатури нашим художникам присуджували не менш як шістсот різних нагород, майже сотню — Гран-прі.

Однак у нашій країні карикатура не дуже популярна. По-перше, звісна річ, цей жанр — не особливо симпатичний владі. По-друге, економічне становище країни не сприяє розвитку таких неприбуткових видів людської діяльності.

Але, попри це, 2002 року намітилось пожвавлення в карикатурному житті: було відкрито дві міжнародні виставки, проведено семінари карикатуристів, майстер-класи, група українських художників брала участь у міжнародному симпозіумі в Румунії. Тобто вітчизняні карикатуристи вперше почали спілкуватися між собою на професійному рівні. Від такого спілкування виграють і самі власники «перченого олівця», а головне, численні читачі газет і журналів, відвідувачі веб-сайтів та цінителі цього мистецтва.

Щоб жанр міг розвиватися гармонійно, потрібно зробити ще дуже багато. Адже поки що немає наукової, методологічної, публіцистичної літератури з мистецтва карикатури. Немає профспілки карикатуристів. Дотепер не створено антологію української карикатури. Приміром, у Югославії видано солідну книгу-альбом — антологію Земунської карикатури (Земун — один із районів Белграда).

Цього року українські карикатуристи планують зробити багато. На базі недержавної організації «Митець» створено творче об'єднання «Карикатуристи України», яке входить до мережі міжнародної організації з захисту прав карикатуристів. А крім цього, українська карикатура все-таки розвиватиметься незалежно від політичної та економічної ситуації в країні, бо наш народ завжди любив і любить гумор.

Володимир КАЗАНЕВСЬКИЙ.

Голос України

Редактор номера Віталій ЖЕЖЕРА.

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

(р) Платні матеріали.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Ціна договірна

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для індивідуальних передплатників — 40224, для підприємств і організацій — 60955.
Загальний тираж 159000.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України»
Зам. 0311017. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-84-92; телефакс — 234-72-54; відділ реклами — 449-72-53, 441-89-34, 441-89-44; телефакс — 449-85-62.
E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій
Internet: http://uamedia.visti.net/golos

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»